

Smart Match B70

13687

3364

Energy
Valley

630.464

Gemeente Groningen
College van B&W
t.a.v. dhr. J. van Keulen
<<postadres>>
<<postcode>><<plaats>>

Datum/Plaats: PM, Groningen
Betreft: verzoek EV4 2015 projectbijdrage Smart Match BZO
Ons Kenmerk: PM

Geachte heer van Keulen,

Zoals 9 februari jl. besproken bijgaand het verzoek voor een projectsubsidie van €50.000 om als Stichting Energy Valley (SEV) het projectplan en business case voor een Smart Grid op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO) vorm te geven.

SEV heeft het initiatief genomen om (mede als vervolg op het Power Matching City project) met het bedrijfsleven een project vorm te geven voor een (industriële) Smart Grid op BZO. De essentie van het project is door nauwe publiek-private samenwerking op slimme wijze de energievoorziening voor BZO te verduurzamen met koppeling van lokale energievraag en -aanbod, en hiermee tegelijk een innovatie-omgeving te creëren voor nieuw decentrale energie-opties en -systemen uit het MKB.

Het BZO leent zich hier uitstekend voor omdat hier reeds diverse bedrijven zijn gevestigd, die technisch en functioneel voldoen aan de juiste parameters om tot een lokaal smart grid te komen. Daarbij ligt het terrein op een prominente plek, aan een van de belangrijkste toevoerwegen naar de stad, waarmee het als showcase kan dienen om het duurzame en innovatieve energieprofiel van Groningen kracht bij te zetten.

Als vertrekpunt is gekozen voor het Universal Smart Energy Framework (www.USEF.info) en Flexibel Power Application Infrastructure (FPAI) als universeel framework en communicatie-protocol. USEF geeft aan hoe partijen in de keten zich tot mekaar verhouden en welke vereisten nodig zijn om een taak als speler in de keten goed te kunnen uitvoeren. Dit framework is in Nederland ontwikkeld en wordt gesteund door diverse (inter)nationale bedrijven en de netbeheerders. FPAI is een open source taal om apparaten te laten communiceren en aan te sturen in een dynamische *demand response* omgeving. FPAI wordt eveneens gesteund door diverse bedrijven en de Topsector Energie. De toepassing van USEF en FPAI op een schaalgrote als BZO is redelijk uniek, en creëert ook de juiste randvoorwaarden om nieuwe innovaties en technologieën uit het regionale MKB toe te passen.

De fysieke set-up zal plaatsvinden op BZO door lokale duurzame opwek te voeden aan nabij gelegen bedrijven. De inzet is innovatieve drijvende Zonnepanelen (Sunfloat) die nu op EnTranCe worden getest op de oude skivijver te plaatsen (showcase), alsmede andere (bestaande) duurzame opwek direct beschikbaar te maken voor o.m. Auto Century, Noorderpoort en het Groothandelscentrum (met huurders DeliXL, Chris Russell en Zalsman). Dit biedt een unieke configuratie met een drukkerij, een koelhuis en batterijcapaciteit van hybride auto's om elektriciteit (tijdelijk) op te slaan. Hierbij kan door toepassing van een nieuw PowerMatcher 2.0 systeem binnen het raamwerk van USEF en FPAI flexibilisering worden gerealiseerd, alsmede toegang worden geboden om ook andere applicaties en technologieën aan het systeem toe te voegen.

Naast de bedrijven op BZO hebben diverse andere partijen interesse in deelname, w.o. DNV GL en ICT Automatisering (Groningen), alsmede technologieleverancier Technolution die overweegt een satelliet-kantoor in de Stad te vestigen om de Noordzee-regio te bedienen. De netbedrijven Alliander en Enexis zijn geconsulteerd en zien goede aanhakingsmogelijkheden. Onder meer om een protocol voor slim laden (OSCP) te testen en mogelijk een waterstofstation in te zetten voor de buffering. Dit biedt voor Power-to-Gas (P2G), alsmede een mogelijk waterstofvulpunt voor het regiovervoer (zoals besproken). Dit wordt nog verder verkend, waarbij ook de voorgenomen H2-pilot van de gemeente zal worden meegenomen om mogelijk het kip-ei probleem te doorbreken.

Naast de fysieke set-up is het voornemen middels een virtuele set-up met data uit het BZO-project en data uit andere locaties in de stad of regio, het maximale uit Powermatcher 2.0 te halen. Door het simulatiemodel beschikbaar te stellen om nieuwe applicaties en technologieën te toetsen biedt dit de kans voor MKB en start-ups (o.m. op EnTranCe) om hun product te optimaliseren, alsmede aan te tonen welke toegevoegde waarde kan worden geboden (proof of principle). Vervolgens kan dit in de fysieke set-up worden toegevoegd om echt te sturen en regelen (proof of concept). De stuuroopdrachten vertalen zich weer in nieuwe meetwaarden die de Powermatcher kan gebruiken.

Het BZO-project heeft ten eerste een lokale focus. Daarnaast zijn er mogelijkheden om vanuit de Nederlands-Duitse samenwerking, en vooral tussen Stad Groningen en Oldenburg, een brug te slaan tussen soortgelijke marktpartijen/ontwikkelingen. Provincie Groningen is geïnteresseerd, mede als living-lab project Smart Grids, connectie naar Noord-Duitsland te leggen en H2-ontwikkelingen in de regio te stimuleren. Dit zal ook in de verdere uitwerking van het project worden meegenomen.

Samenvattend kan met Smart Grid BZO:

- de energievoorziening slim en duurzaam worden ingevuld (verbetering vestigingsklimaat / imago);
- technisch worden aangetoond dat dit kan (met markt- en uitrolpotentie);
- een praktijktoepassing worden geboden voor (regionale) innovatie-technologieën (w.o. Sunfloat);
- een innovatieomgeving worden gecreëerd voor kennisopbouw (o.m. EnTranCe);
- een test- en toepassingsomgeving worden geboden voor decentrale innovaties (start-ups & MKB);
- een verbinding worden gelegd naar Duitse bedrijfs- en kennispartners op dit vlak;
- een showcase worden geboden voor het duurzame en innovatieve energieprofiel van Groningen/

De SEV levert een (technisch) projectteam (5.1.2e) om het voorstel Smart Match BZO uit te werken, bedrijfs- en kennispartners hierbij te betrekken en tot een financieerbaar project te komen. Daarnaast stelt SEV (via 5.1.2e) lobbykracht en (EU-)netwerk ter beschikking om de verbinding te leggen naar relevante EU en nationale gremia en partners, alsmede om steun te verwerven voor een (mogelijke) projectsubsidie voor het geheel of (gefaseerd) onderdelen van het project (TKI Smart Grids, EFRO, Interreg, e.d.). Tevens kan SEV via de coördinator voor themalijn Energiesysteem 2.0 het project goed inbedden in de Noordelijke Energieagenda SWITCH (met o.m. gemeente Groningen als trekker), alsmede in het regionale kennis- en MKB-cluster rond slimme decentrale systemen (w.o. EnTranCe en New Energy Business Community).

Als eindproduct levert SEV een uitgewerkt projectplan, met financieringsopzet en een breed bedrijfs- en kennisconsortia om uitvoering te geven aan het project. De voorbereidingen zijn inmiddels gestart met een 1^e consultatieronde, waarbij het basisidee positief wordt ontvangen. De planning is medio 2015 een eerste concept-plan gereed te hebben die aan u kan worden voorgelegd als opdrachtgever. Daarbij wordt de gemeente Groningen (via 5.1.2e) uiteraard ook gedurende het werkproces komende maanden actief betrokken om een goede afstemming te bewaken.

De totaalkosten voor deze projectopdracht zijn geraamd op €50.000. Dit is conform de jaarbijdrage van de gemeente Groningen zoals eerder overeengekomen in het Strategieplan EV4 2012-2015.

Graag verneem ik of u met bovenstaande voorstel akkoord kunt gaan, zodat we snel verder kunnen met de projectuitwerking en consortiavorming.

Met vriendelijke groet,
Stichting Energy Valley

Owen Huisman
Adjunct-Directeur

Afdeling Economische Zaken

Bezoekadres
Gedempte
Zuiderdiep 98

Stichting Energy Valley
De heer O. Huisman
Laan Corpus den Hoorn 300
9728 JT GRONINGEN

Postadres
Postbus 7081
9701 JB
Groningen

GEM/836(1)

3182605

Datum	9 april 2015	Bijlage(n)	2	Kenmerk	4944098
Informatie	5.1.2e	Tel. (050)	367 83 16	Fax (050)	367 83 95
Onderwerp	Subsidieverlening Smart Match BZO				

4920544

Geachte heer Huisman,

Wij verlenen u een subsidie van € 50.000,- voor de ontwikkeling van zowel het projectplan als een business case voor een Smart Grid op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO).

Binnen het domein kenniseconomie hebben wij het thema 'Energie' hoog in het vaandel staan. Wij verwachten dat het project Smart Match een innovatieve bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling, gebruik en toepassing van smart grids in de stad Groningen. Daarnaast hopen wij ook op het ontwikkelen van nieuwe bedrijvigheid op dit vlak via de samenwerking met verschillende partners in het consortium.

Wij zullen een voorschotbedrag van € 50.000,- aan u overmaken o.v.v. "subsidiebijdrage Smart Match BZO" op rekeningnummer NL33 RABO 0108341283, ten name van Stichting Energy Valley.

→ Op deze subsidieverlening is de "algemene subsidieverordening gemeente Groningen 2011" van toepassing, artikel 13-17 (deze is bijgevoegd).

De procedure voor subsidietoekenning kent twee fasen. De fase van de verlening is met dit besluit doorlopen. Na de verlening dient er voor de definitieve uitbetaling van de subsidie ook een afzonderlijk besluit te worden genomen voor de subsidievaststelling. De definitieve subsidievaststelling vindt plaats nadat wij, binnen 13 weken na afloop van de activiteiten, een financiële en inhoudelijke rapportage van u hebben ontvangen en positief hebben beoordeeld.

Wij verzoeken u de genoemde informatie na de afronding van het projectplan (medio 2015) aan ons te verstrekken onder vermelding van projectnummer: 630.464-kenmerk 4944098.

duurzame energie

GEM/1408(1) *

GEM/836(1) *

Deze informatie kunt u te zijner tijd opsturen naar:

Gemeente Groningen
Afdeling Economische Zaken
De heer [redacted] 5.1.2e
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, kunt u contact opnemen met [redacted] 5.1.2e, telefoon 06 [redacted] 5.1.2e

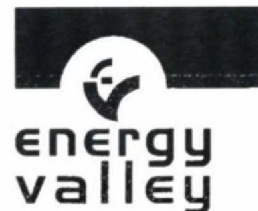
Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,
namens hen,

[redacted]
5.1.2e

Peter Teesink,
de gemeentesecretaris

PS: Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u daar binnen 6 weken schriftelijk bezwaar tegen maken. Hoe dit moet, kunt u lezen op groningen.nl/bezwaar-maken. Als u dit wilt, kunt u de informatie van de website ook schriftelijk ontvangen. Belt u dan met de afdeling Rechtsbescherming, telefoon (050) 367 74 83

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no. V5877914	Routing
Ingek. 16 AUG. 2016	5.1.2e
Dossiernr. -1. 824.2	
Archief 6em/836(1)	

Postbus 11073
9700 CB Groningen

T +31 0 50 789 00 10
F +31 0 50 789 00 19

info@energyvalley.nl
www.energyvalley.nl

KvK 02083245
BTW 8128.73.312.B.01

Gemeente Groningen
Afdeling Economische Zaken
t.a.v. dhr. **5.1.2e**
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Groningen: 20 april 2016
Betreft: Einddeclaratie Energy Valley 2015
Projectnr: 630.646
Ons kenmerk: 16-033/OH/SMM

Geachte heer **5.1.2e**

In april 2015 heeft de gemeente Groningen een subsidie verleend van €50.000 (uw kenmerk: 4944098) voor het opzetten van Smart Grids project op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO). Conform beschikking wil ik u bij deze vriendelijk verzoeken de subsidie voor 2015 vast te stellen.

De uitvoerende werkzaamheden voor het BZO-project maken onderdeel uit van het overkoepelende Energy Valley Actieplan 2015. Ter verantwoording hiervan is, conform afspraak met het BONN, een inhoudelijk en financieel jaarverslag 2015 opgesteld. Het project BZO is hierin ook opgenomen. Beide documenten zijn vastgesteld door onze Raad van Toezicht en als bijlagen bijgevoegd.

In het inhoudelijke eindverslag 2015 is het volgende over het BZO-project opgenomen: *'SEV heeft een coördinatierol vervuld om tot een project-coalitie en -voorstel te komen voor flexibiliteit op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO) Groningen. Begin 2016 zal een samenwerkings-convenant worden getekend, waarmee het project formeel van start gaat (investering 0,75 €M). Resultaat: coalitie en PVA gereed.'* In aanvulling hierop is onderstaande een nadere beschrijving gegeven van de specifieke werkzaamheden voor het BZO-project gedurende 2015:

In 2015 zijn we opzoek gegaan naar de redenen waarom bedrijven een SG-pilot in de Stad Groningen zouden willen doen. Dit heeft geleid tot een rondgang langs enkele vooraanstaande bedrijven in de sector. We hebben ons daarbij zoveel mogelijk gericht op bedrijven die op de een of andere manier actief zijn in Noord-Nederland en nog liever: Groningen. We zijn met die partijen in gesprek gegaan en hebben geluisterd naar hun ambities. Ook hebben we gekeken welk onderwerp het meeste bijdraagt aan de innovatie-agenda van deze bedrijven. Daarbij is gebleken dat flexibilisering van de energiehuishouding een belangrijk thema is en wordt; het contant kunnen maken van flexibiliteit in termen van geld. Het afstemmen van de lokale duurzame opwek en het lokale gebruik kan slimmer. De bedrijven willen daarop inspelen en zich daar voor klaarstomen. Veel tijd en aandacht is besteed aan het scherp krijgen van de inhoudelijke en technologische issues die een rol spelen en ook bij een eventueel project. Op basis hiervan zijn we op zoek gegaan naar de juiste projectpartners.

Na een 1^e contourschets van een project, hebben we gekeken of de gebruikers (lees: bedrijven die de technologie moeten gaan afnemen) interesse hadden. Hiertoe hebben we gesproken met een vastgoed bedrijf, maar ook met drukkerijen en koelhuizen gevestigd op het bedrijventerrein. We zijn met hen in gesprek gegaan en hebben gekeken in hoeverre zij zich herkennen in de mogelijkheden om energie lokaal slimmer aan te wenden door aanwezige flexibiliteit in processen en apparaten te benutten. Die gesprekken hebben waardevolle kennis opgeleverd over barrières en eventuele weerstanden. Daarmee zijn we terug naar de tekentafel gegaan en hebben we het design van de pilot gewijzigd. Ook werd duidelijk dat we nog niet alle partners aan boord hadden en dat we het consortium moesten versterken. Dit heeft geleid tot een zoektocht naar een energiebedrijf. Daarnaast is gebleken dat het hebben van een community, waarin bedrijven elkaar kunnen beïnvloeden en elkaar "de kop gek kunnen maken", belangrijk is om het onderwerp te adresseren.

Nadat de projectcontouren waren gedefinieerd en het project consortium gereed was, zijn we gaan kijken naar de onderlinge samenwerking. Wie doet wat en op welke wijze. Doel was om vanuit kracht en toegevoegde waarde te kunnen opereren; niet om elkaar markt af te snoepen en elkaar voor de voeten te lopen. Voordat alles op zijn plek viel, heeft de factor tijd een belangrijke rol gespeeld. Vervolgens hebben we gekeken naar de begroting. Op basis van inhoud, samenwerking, begroting en vertrouwen in de toekomst, hebben de projectpartners een Letter of Intent getekend. Hierbij was de gemeente ook aanwezig.

Deliverables:

- Gedragen project door bedrijven.
- Samenwerking tussen bedrijven in vorm van consortium
- In dit consortium ook Groningse vertegenwoordiging
- Met betrokkenheid van de Gemeente
- Letter of Intent en kick off van het werkelijke project
- Exposure in Dagblad van het Noorden; Energiea, Groningse Ondernemerscourant, RTV Noord

De kosten voor Smart Match BZO maken onderdeel uit van het geheel. Dit betreft 69 uur interne inzet en 448,5 uur inzet van een ingehuurde projectleider. De totale, directe kosten voor het BZO-project komen daarmee uit op ca. €57.500 in 2015. Ter onderbouwing hiervan is een uitdraai van de gemaakte uren (maal tarief) bijgevoegd. Dit is niet gespecificeerd in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van de totale (subsidiabele) jaarkosten van ca. €3.050.000 op basis van het actieplan 2015. Op basis hiervan heeft stichting Energy Valley ook een actieve rol vervuld bij diverse andere projecten en ontwikkelingen in en in het belang van de gemeente Groningen. Dit is in het inhoudelijke eindverslag terug te vinden.

Met vriendelijke groet,
Stichting Energy Valley

5.1.2e

Gerrit van Werven
Directeur

5.1.2e

Van: Owen Huisman <5.1.2e@energyvalley.nl>
Verzonden: woensdag 20 april 2016 16:09
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO
Bijlagen: Energy Valley jaarverslag- en jaarrekening 2015, met accountantsverklaring.pdf; Inhoudelijk Eindverslag Energy Valley 2015 - maart 2016.pdf; uren BZO Groningen 2015.pdf; Vaststellingsverzoek EV2015 Gem. Groningen 20-4-2016.pdf

5.1.2e

Bijgevoegd het vaststellingsverzoek voor de 2015 subsidie van de gemeente Groningen, incl. bijlagen (inhoudelijk en financieel jaarverslag 2015 en urenuitdraai BZO-project 2015). Volstaat dit zo of heb je verdere info / onderbouwing nodig?

p.s.

vanuit milieuoogpunt zijn de stukken vooralsnog alleen digitaal verzonden, indien je ook een hardcopy versie van alle stukken wil laat maar weten dan doe ik die alsnog op de post.

Owen

Van: 5.1.2e [5.1.2e@groningen.nl]
Verzonden: vrijdag 8 april 2016 9:43
Aan: Owen Huisman
Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO

Brief is prima!

Accountant hoeft <100K niet. Handig om ook 'eigen' bijdrage te noemen... ofwel bijdrage gemeente was deel van groter geheel.

Sorry voor de overlast, maar goed kunnen we beiden beter maar geen gedoe over hebben

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Programmaleider Ruimtelijke Economie
Dienst Stadsontwikkeling

5.1.2e

Postbus 7081 9701 JB Groningen / Bezoekadres: Gedempte Zuiderdiep 98

LinkedIn: nl.linkedin.com/in/5.1.2e Twitter: @5.1.2e

Van: Owen Huisman [5.1.2e@energyvalley.nl]
Verzonden: donderdag 7 april 2016 17:18
Aan: 5.1.2e
CC: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO

Oké. Ik zal even overleggen inzake beknopt inhoudsverslag, mag ook wel in briefvorm neem ik aan? Financieel kan ik urenoverzicht (intern en extern) bijvoegen, maal tarief per persoon. Dit is dan niet gecheckt door de accountant. Volstaat dit?

Owen

Van: [redacted 5.1.2e] [redacted 5.1.2e]@ groningen.nl]

Verzonden: donderdag 7 april 2016 16:37

Aan: Owen Huisman

CC: [redacted 5.1.2e]

Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO

Hoi owen,

Volgens mij staat er een inhoudelijk en financieel verslag, dat kan kort zijn wat mij betreft, maar moet wel gerelateerd aan projectplan/opgave die aan het begin is geformuleerd. Anders kom ik mijn collega's tegen.

Handig om stukken van het geheel ook mee te sturen als afrekening, dat geeft een overall beeld van 'goed gedrag' 😊

Met vriendelijke groet,

[redacted 5.1.2e]

Programmaleider Ruimtelijke Economie

Dienst Stadsontwikkeling

[redacted 5.1.2e]

Postbus 7081 9701 JB Groningen / Bezoekadres: Gedempte Zuiderdiep 98

LinkedIn: [nl.linkedin.com/in/\[redacted 5.1.2e\]](https://nl.linkedin.com/in/[redacted 5.1.2e]) Twitter: @ [redacted 5.1.2e]

Van: Owen Huisman [redacted 5.1.2e]@energyvalley.nl]

Verzonden: donderdag 7 april 2016 11:03

Aan: [redacted 5.1.2e]

CC: [redacted 5.1.2e]

Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO

[redacted 5.1.2e]

Ik heb het even nagezocht. We hebben 50K subsidie toegekend gekregen en ontvangen voor Smart Match BZO. Conform jullie beschikking dient dit nog wel te worden vastgesteld. Nu werken we met een overall verantwoording van 2015, op basis van de financiële jaarrekening 2015 (met accountantsverklaring) en een gedetailleerd eindverslag 2015. Beide documenten zijn inmiddels door onze RvT goedgekeurd en vastgesteld (moet formeel als stichting) en ik verwacht uiterlijk volgende week de accountsverklaring.

Smart Match BZO is ook opgenomen in het eindverslag, maar aangezien dit een totaaloverzicht is van alle activiteiten, is de beschrijving hieromtrent summier. Het volgende is hier nu over opgenomen: Actie: SEV heeft een coördinatierol vervuld om tot een project-coalitie en -voorstel te komen voor flexibiliteit op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO) Groningen. Begin 2016 zal een samenwerkingsconvenant worden getekend, waarmee het project formeel van start gaat (investering 0,75 €M). Resultaat: coalitie en PvA gereed. Volstaat dit of heb je verdere inhoudelijke onderbouwing nodig om tot vaststelling over te gaan?

Daarnaast maken de kosten voor Smart Match BZO onderdeel uit van het geheel. Dit betreft 69 uur interne inzet (m.n. 5.1.2e en 448 uur externe inzet 5.1.2e). De totale, directe kosten voor Smart Match BZO komen daarmee uit op ca. €56.500 in 2015. Dit is niet gespecificeerd in de jaarrekening en/of eindverslag. Hierin is niet per projectonderdeel, maar per themalijn de out-of-pocket kosten en de totale personeelskosten gecontroleerd. Heb je verdere specificatie van de BZO uren / kosten nodig voor vaststelling?

Owen

Van: Owen Huisman
Verzonden: woensdag 6 april 2016 20:09
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Afronding Smart Match BZO

Oops...je hebt helemaal gelijk. Ik was al met m'n hoofd bij huidige/volgende fase, maar voor vorige (opstart)fase (2015) hadden we ook afspraken gemaakt over bzo. In ieder geval is gewenste resultaat (implementatie) gehaald. Ik zoek financiële kant na.

Owen

Van: 5.1.2e [mailto:5.1.2e@ groningen.nl]
Verzonden: dinsdag 5 april 2016 21:56
Aan: Owen Huisman
Onderwerp: Re: Afronding Smart Match BZO

ja...maar het project heet nu toch anders? Flex community of zo

die 50K was voor EV/Project Smart Match BZO in jaar 2015... dus die moet ook ergens worden afgerekend

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 4 apr. 2016 om 16:47 heeft Owen Huisman <5.1.2e@energyvalley.nl> het volgende geschreven:

5.1.2e

Ik heb even nagevraagd en de gemeente heeft 45K voor de 1^e fase smart match bzo toegekend en uitbetaald. Voor vervolgfase is toezegging gedaan voor soortgelijke bijdrage, maar dit kan pas bepaald worden obv voortgang project medio 2016. Dit zal dan via 5.1.2e lopen neem ik aan?

Owen

Van: 5.1.2e@ groningen.nl
Verzonden: vrijdag 1 april 2016 17:28
Aan: Owen Huisman
CC: 5.1.2e
Onderwerp: Afronding Smart Match BZO

Hoi Owen,

Hebben wij smart match bzo al goed afgerekend?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Programmaleider Ruimtelijke Economie

Dienst Stadsontwikkeling

+316 5.1.2e / +3150367 5.1.2e

Postbus 7081 9701 JB Groningen / Bezoekadres: Gedempte Zuiderdiep 98

LinkedIn: nl.linkedin.com/in/5.1.2e Twitter: 5.1.2e

Overzicht declaraties op project 3851 - Smart Match BZO

medewerker	datum	Aantal uur	Uurtarief	totaalprijs
5.1.2e	20-02-2015	0,50	€ 118,75	€ 59,38
	25-02-2015	0,25	€ 118,75	€ 29,69
	03-03-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
	04-03-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	06-03-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	10-03-2015	5,00	€ 118,75	€ 593,75
	12-03-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	16-03-2015	1,50	€ 118,75	€ 178,13
	17-03-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	24-03-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	25-03-2015	9,00	€ 118,75	€ 1.068,75
	26-03-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	02-04-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	03-04-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	07-04-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	10-04-2015	2,75	€ 118,75	€ 326,56
	13-04-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	17-04-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	21-04-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
	23-04-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	30-04-2015	5,00	€ 118,75	€ 593,75
	13-05-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
	18-05-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	19-05-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
	20-05-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
	22-05-2015	5,00	€ 118,75	€ 593,75
	26-05-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
	27-05-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
	01-06-2015	0,50	€ 118,75	€ 59,38
	03-06-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	04-06-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
	10-06-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
	12-06-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
	15-06-2015	5,00	€ 118,75	€ 593,75
	19-06-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
	22-06-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
	26-06-2015	5,25	€ 118,75	€ 623,44
	30-06-2015	4,25	€ 118,75	€ 504,69
	01-07-2015	4,25	€ 118,75	€ 504,69
	02-07-2015	1,75	€ 118,75	€ 207,81
	27-07-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
28-07-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50	
29-07-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00	

5.1.2e

03-08-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
04-08-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
05-08-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
06-08-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
12-08-2015	3,75	€ 118,75	€ 445,31
13-08-2015	4,25	€ 118,75	€ 504,69
14-08-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
18-08-2015	2,75	€ 118,75	€ 326,56
19-08-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
20-08-2015	2,25	€ 118,75	€ 267,19
24-08-2015	7,50	€ 118,75	€ 890,63
25-08-2015	6,75	€ 118,75	€ 801,56
26-08-2015	7,00	€ 118,75	€ 831,25
27-08-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
31-08-2015	3,75	€ 118,75	€ 445,31
02-09-2015	2,25	€ 118,75	€ 267,19
03-09-2015	2,75	€ 118,75	€ 326,56
04-09-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
07-09-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
08-09-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
09-09-2015	2,50	€ 118,75	€ 296,88
11-09-2015	3,50	€ 118,75	€ 415,63
14-09-2015	0,25	€ 118,75	€ 29,69
15-09-2015	2,50	€ 118,75	€ 296,88
16-09-2015	4,75	€ 118,75	€ 564,06
17-09-2015	2,25	€ 118,75	€ 267,19
21-09-2015	1,25	€ 118,75	€ 148,44
23-09-2015	1,25	€ 118,75	€ 148,44
24-09-2015	0,75	€ 118,75	€ 89,06
25-09-2015	2,50	€ 118,75	€ 296,88
29-09-2015	3,75	€ 118,75	€ 445,31
30-09-2015	3,25	€ 118,75	€ 385,94
03-11-2015	4,75	€ 118,75	€ 564,06
04-11-2015	6,00	€ 118,75	€ 712,50
05-11-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
06-11-2015	2,25	€ 118,75	€ 267,19
09-11-2015	2,75	€ 118,75	€ 326,56
10-11-2015	6,25	€ 118,75	€ 742,19
11-11-2015	1,50	€ 118,75	€ 178,13
12-11-2015	5,00	€ 118,75	€ 593,75
13-11-2015	3,50	€ 118,75	€ 415,63
16-11-2015	3,75	€ 118,75	€ 445,31
17-11-2015	1,75	€ 118,75	€ 207,81
18-11-2015	8,25	€ 118,75	€ 979,69
19-11-2015	4,25	€ 118,75	€ 504,69
24-11-2015	1,75	€ 118,75	€ 207,81
25-11-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
26-11-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
27-11-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
30-11-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00

5.1.2e

01-12-2015	7,00	€ 118,75	€ 831,25
02-12-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
03-12-2015	4,00	€ 118,75	€ 475,00
04-12-2015	6,75	€ 118,75	€ 801,56
07-12-2015	3,00	€ 118,75	€ 356,25
08-12-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
09-12-2015	9,75	€ 118,75	€ 1.157,81
10-12-2015	1,75	€ 118,75	€ 207,81
11-12-2015	1,25	€ 118,75	€ 148,44
14-12-2015	1,00	€ 118,75	€ 118,75
15-12-2015	0,75	€ 118,75	€ 89,06
16-12-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
17-12-2015	4,75	€ 118,75	€ 564,06
18-12-2015	1,75	€ 118,75	€ 207,81
21-12-2015	5,75	€ 118,75	€ 682,81
22-12-2015	6,75	€ 118,75	€ 801,56
23-12-2015	2,00	€ 118,75	€ 237,50
24-12-2015	8,00	€ 118,75	€ 950,00
04-09-2015	1,00	€ 56,82	€ 56,82
04-09-2015	4,00	€ 56,82	€ 227,28
08-09-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
10-09-2015	1,00	€ 56,82	€ 56,82
16-09-2015	4,00	€ 56,82	€ 227,28
17-09-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
01-10-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
02-10-2015	8,00	€ 56,82	€ 454,56
12-10-2015	1,00	€ 56,82	€ 56,82
14-10-2015	3,00	€ 56,82	€ 170,46
20-10-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
22-10-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
04-11-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
10-11-2015	2,50	€ 56,82	€ 142,05
18-11-2015	8,00	€ 56,82	€ 454,56
19-11-2015	2,00	€ 56,82	€ 113,64
24-11-2015	3,00	€ 56,82	€ 170,46
05-08-2015	2,00	€ 79,81	€ 159,62
06-08-2015	2,00	€ 79,81	€ 159,62
13-08-2015	4,00	€ 79,81	€ 319,24
14-08-2015	2,00	€ 79,81	€ 159,62
26-08-2015	1,50	€ 79,81	€ 119,72
09-11-2015	2,00	€ 79,81	€ 159,62
18-11-2015	2,00	€ 79,81	€ 159,62
09-12-2015	4,00	€ 79,81	€ 319,24

TOTAAL**516,50****€ 57.509,51**

INHOUDELIJKE EINDVERSLAG ENERGY VALLEY 2015

De focus, rol en financiering van de Stichting Energy Valley is voor de periode 2012 tot en met 2015 vastgelegd in het Strategieplan Energy Valley 4. Op basis hiervan wordt jaarlijks een operationeel actieplan opgesteld die ter vaststelling en goedkeuring wordt voorgelegd aan de Raad van Toezicht, de Strategic Board en het Bestuurlijk Overleg Noord-Nederland. Vanaf 2014 is dit uitgebreid met een SMART addendum waarin per onderdeel het doel, rol, beoogde resultaat en effect, alsmede de inzet van mankracht en werkbudget is uitgewerkt. Aan de hand van het vastgestelde Actieplan / Addendum 2015 is in onderliggende eindverslag gedetailleerd beschreven hoe de overeengekomen taken zijn ingevuld en wat dit heeft opgeleverd. Dit eindverslag dient tezamen met het financiële jaarverslag mede mede ter verantwoording van de verkregen subsidies en bijdragen.

De fte-inzet in dit eindverslag is gebaseerd op de gemaakte uren gedeeld door 1.720 normuren per jaar. De gemaakte kosten betreft de out-of-pocket uitgaven per onderdeel. In de jaarrekening 2015 is een overzicht gegeven van de totaalkosten conform begroting (incl. personeel en kantoorkosten).

Stichting Energy Valley - maart 2016

Energy Valley 2015 is mede mogelijk gemaakt door:

provincie Drenthe

provinsje fryslân
provincie fryslân

provincie
 groningen

Provincie
 Noord-Holland

Gemeente Assen

Gemeente Emmen

Gemeente Groningen

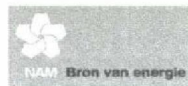

attero
energie met mbw

Eneco

GasTerra

gasunie

TAQA
Abu Dhabi National Energy Company P.S.C.

GRONINGEN SEAPORTS

TNO

Hanzehogeschool Groninger
University of Applied Sciences

NHL
HOGESCHOOL

Stenden
hogeschool

university of
 groningen

MANAGEMENT SAMENVATTING

In deze management samenvatting is op hoofdlijnen aangegeven wat de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar zijn geweest. Daarnaast is in onderliggende eindverslag 2015 op detailniveau verslag gedaan over de uitgevoerde activiteiten. Hierbij is in lijn met het actieplan/addendum 2015 per onderdeel de rol van de stichting, het resultaat en de inspanning in geld en tijd beschreven. Dit eindverslag dient samen met het financiële jaarverslag 2015 onder meer als verantwoording voor de verstrekte subsidies en bijdrage. Dit conform de overeengekomen planning & controle cyclus voor de werkperiode Energy Valley 4 (2012-2015).

>Algemene terugblik

Het afgelopen jaar is wellicht het lastigste jaar geweest in het bestaan van de stichting Energy Valley. Dit omdat drie zaken moesten worden gecombineerd:

a- de uitvoering van het (laatste jaar van het) werkprogramma Energy Valley 4;

b- de integratie van de werkinzet in het uitvoeringsprogramma van de noordelijke energie agenda Switch;

c- een intensieve discussie over de toekomstige financiering van de stichting en de daaruit voortvloeiende noodzaak om de inhoudelijke prioriteiten aan te scherpen en de financiën en organisatie te herstructureren.

2015 betrof het laatste jaar van de Energy Valley 4 periode. De (subsidiabele) jaarkosten zijn ca. 3,25 % hoger uitgevallen dan begroot. Mede omdat door de aankomende reorganisatie een aantal medewerkers eerder uit dienst is getreden en ter vervanging hiervan tijdelijke versterking is ingehuurd om aan de lopende verplichtingen te blijven voldoen. De meerkosten zijn gedekt uit het eigen vermogen. De verhouding subsidie en overige financiering ligt in 2015 met ca. 62/38 ruim binnen de bandbreedte (66/33). De totale (subsidiabele) kosten over de EV4-periode ligt op basis van de jaarrekeningen 2012 tot en met 2015 ca. 4% hoger dan begroot. Dit is gedekt uit extra private bijdragen en het eigen vermogen.

Vanwege een verlaging van de overheidsbijdrage ligt het werkbudget in 2016 flink lager. Derhalve is een reorganisatie doorgevoerd. Hierbij zijn de kosten fors naar beneden gebracht. De continuïteit is hiermee gewaarborgd, maar desondanks is de financiële ruimte beperkt. Zeker voor out-of-pocket uitgaven.

>Reguliere werkproces

De aangegane verplichtingen en voorgenomen activiteiten uit het actieplan 2015 zijn vrijwel allemaal uitgevoerd. De activiteiten zijn daarbij in het licht van de noordelijke energie agenda Switch geplaatst, waarbij de stichting regieverantwoordelijkheid heeft genomen voor 4 van de 5 hoofdthema's. Op de verschillende thema's zijn mooie resultaten geboekt, zeker als het gaat om de voortgang van de projecten. De strategische inzet en prioriteiten zijn per thema afgestemd met de provinciale en gemeentelijke bestuurders die optraden als Switch-kwartiermakers, alsmede met relevante markt- en kennispartners. De Strategic Energy Board is afgelopen jaar 5 keer bijeengekomen, waarbij de inhoud van de werkzaamheden en de voortgang zijn besproken.

Gas in Transitie

De verduurzaming van de gasketen is een belangrijk thema, waarbij Energy Valley een coördinatierol vervuld. Hierbij zijn flinke stappen gezet, voortbouwend op de kennis- en clusterpositie die de stichting afgelopen jaren heeft ingenomen. Als lid van het Nationaal LNG Platform wordt intensief samen opgetrokken in de Green Deal LNG Rijn & Wadden. Nadruk ligt hierbij op uitrol van small-scale LNG voor schepen, treinen en vrachtwagens. In dit verband heeft AG Ems in 2015 o.m. de eerste LNG-veerboot in de vaart genomen, medegefinancierd uit een Ten-T subsidie met Energy Valley als projectpartner. Daarnaast hebben Noordelijke werven een groeiende orderportefeuille voor de (om)bouw van LNG-schepen en wordt in de Eemshaven (en enkele Duitse havens) gewerkt aan concrete plannen voor tank- en bufferfaciliteiten. Ook wordt onder aanvoering van Energy Valley de basis gelegd voor een netwerk van LNG-pompstations voor vrachtauto's.

Op het vlak van Groen Gas heeft Energy Valley bedrijven ondersteund bij innovaties in het vergistingsproces, om de productie efficiënter te maken en aanvullende biomassa-stromen om te zetten. In dit kader is in 2015 o.m. het Koers Noord-project 'Ontwikkeling Groen Gas Hubs Noord-Nederland' afgerond, met Energy Valley als penvoerder. Met dit project is ca. €30 miljoen aan vervolginvesteringen uitgelokt, w.o. de ontwikkeling van een Groen Gas Booster op het EnergieTransitiePark Wijster. In het kader van de Green Deal HarvestaGG is ondersteuning geboden aan het project Green Goods Farm voor de productie van o.m. Groen Gas / BioLNG uit gras. Vanwege vergunningsproblemen is dit echter nog niet tot een finaal besluit gekomen. Op het vlak van vergassingstechnologie heeft de nadruk gelegen op het helpen van ondernemers bij de eerste pilots / demo's. In dit verband heeft het bedrijf TorrGas inmiddels een eerste proefinstallatie gebouwd bij DNV GL en zijn de voorbereidingen getroffen voor opschaling in Delfzijl. In Alkmaar is een kwartiermakersrol vervuld bij de vormgeving en oprichting van het vergassings-innovatiepark InVesta, en zijn door diverse partijen toezeggingen gedaan voor de bouw van de MilenaOlga-vergasser op deze locatie.

Energiesysteem 2.0

De ontwikkeling van innovaties voor de integratie van duurzame energie (stroom, gas en warmte) in netwerken is relatief nieuw en in opbouw. Energy Valley heeft hierbij een coördinatierol vervuld om projectmatig de bedrijvigheid en kennispositie uit te bouwen. In dit verband zijn met bedrijven enkele nieuwe innovatieprojecten gestart voor de ontwikkeling van hybride energienetten, w.o. voor de regulering van duurzame energie op Bedrijventerrein Zuidoost Groningen. Tevens is een adviesrol vervuld bij de realisatie van het grootste Nederlandse zonnepark op Ameland. Voorts heeft Energy Valley voor diverse warmtenetten de marktkansen in kaart gebracht. Dit heeft geresulteerd in overeenkomsten c.q. besluiten over warmteprojecten in Hoogezand, Emmen, Assen en Heerhugowaard. TNO en ECN hebben besloten hun activiteiten op het gebied van systeemintegratie in Groningen te concentreren, in samenwerking met EAE/EnTranCe. Op het vlak van Power-to-Gas is de stichting deelnemer in een internationaal consortium dat een EU Horizon 2020 project toegekend heeft gekregen (projectomvang €28 miljoen), met een belangrijke rol voor de noordelijke kennisinstellingen. Daarnaast is projectmatig de verbinding gelegd naar EnTranCe voor de realisatie van een power-to-gas proefopstelling, alsmede een koppeling naar de vergasser van TorrGas.

Offshore Energy

Voor het thema Offshore Energy heeft Energy Valley een coördinatierol vervuld bij de uitbouw van bedrijvigheid op het vlak van energie uit wind en water. Ten aanzien van Wind-op-Zee namen Siemens, Van Oort en Tennet het besluit zich in Eemshaven te vestigen en werden intentieverklaringen getekend voor internationale samenwerking. Voorts is Energy Valley deelnemers in NNOW, waarmee ca. 100 MKB-ers actief zijn aangehaakt bij de ontwikkeling van offshore wind en met name bij de bouw van het Gemini windpark boven Schiermonnikoog. Het Kabinet heeft besloten de uitrol van windparken eerst te concentreren voor de kust van Zeeland en daarna voor de kust van Zuid-Holland en Noord-Holland. Dit betekent dat na het gereedkomen van Gemini op korte termijn voor de kust van de Energy Valley regio geen nieuwe windparken worden gebouwd (Noord-Holland is voorzien in 2020). Wel worden in het Duitse deel van de Noordzee komende jaren windparken aangelegd. Afgelopen jaar zijn Noord-Nederlandse bedrijven in contact gebracht met de ontwikkelaars van deze parken. Ten aanzien van energie-uit-water heeft Energy Valley o.m. de projectleider duurzame energie geleverd voor 'De Nieuwe Afsluitdijk'. In dit verband worden diverse (deel)projecten ontwikkeld, zoals de plaatsing van stromingsmolens, blue-energy en een off grid test centre. Dit staat nadrukkelijk in de nationale belangstelling, met bezoeken van o.m. de Minister van I&M en de Koning, en een vermelding als nationaal voorbeeldproject in de troonrede.

EU-samenwerking

In voorgaande jaren is de internationale samenwerking met landen rond de Noordzee opgezet in het kader van ENSEA (European North Sea Energy Alliance). Energy Valley is leadpartner in dit door Brussel gefinancierde project die eind 2015 is afgerond. De partners hebben besloten de samenwerking te continueren, waarbij voornamelijk ingezet wordt op duurzame energie op de Noordzee en duurzame eilanden. Deze en andere opties zijn ook voorgelegd aan Eurocommissaris Sefčovič tijdens zijn bezoek aan de regio. Daarnaast zijn met diverse partijen ca. 10 EU-samenwerkingsprojecten ingediend met een gezamenlijk budget van ruim €60 miljoen, waarvan een deel terecht zal komen bij bedrijven en kennisinstellingen in de Energy Valley regio. In een aantal gevallen treedt de stichting op als leadpartner. Het eerder genoemde Power-to-Gas project is inmiddels gehonoreerd; de andere projecten worden in 2016 beoordeeld.

Kennisinfrastructuur

De samenwerking met de kennisinstellingen is versterkt. Zowel met EAE/EnTranCe, het Energy College, NHL en Stenden. Speciale aandacht is uitgegaan naar het slaan van bruggen tussen verschillende HBO- en MBO-instellingen, onder meer door het initiëren van gezamenlijke EU-projecten en coördinatie van de leerprogramma's vanuit Energy Valley. Om de afstemming tussen kennisontwikkeling en marktontwikkelingen verder te bevorderen is de Strategic Board van Energy Valley tevens benoemd als adviesraad voor de EAE. Tevens zijn de voorbereiding in volle gang voor de gezamenlijke huisvesting op Zernike Science Park Groningen.

Communicatie

De stichting is opgetreden als organisator en/of spreker op meerdere nationale en internationale conferenties om de energiekansen van de noordelijke regio kracht bij te zetten en (bedrijfs)partijen te betrekken. Daarnaast zijn de innovatieve marktontwikkelingen ook breeduit gecommuniceerd via online media, persberichten en het kwartaalblad Resource. Switch is hierbij geïntegreerd in de Energy Valley communicatie. Hoewel de (projectmatige) bedrijfsbetrokkenheid steeds verder toeneemt, is de groei van het aantal (betalende) Energy Valley Platform-leden gestagneerd.

Bedrijfsvoering

De planning & controle cyclus is verder geprofessionaliseerd door aanscherping van de werkplanning, rapportages en urenregistratie. Tevens is voor alle functies een profiel opgesteld om tot meer uniforme aansturing en beoordeling te komen. In verband met de organisatorische ontwikkelingen is de laatste maanden veel tijd gaan zitten in interne en externe afstemming (zie ook onderdeel bezuiniging & reorganisatie). Dit heeft voor de nodige onrust en onzekerheid in de organisatie gezorgd. Daarbij zijn enkele vrijkomende vacatures gedurende het jaar niet meer permanent ingevuld i.v.m. de reorganisatie per 31 december 2015. Beide zaken hebben deels een effect gehad op de output. Toch is al met al het beeld dat de uitvoering van het actieplan goed is verlopen en een groot aantal doelen is gerealiseerd.

>Switch

Het werkproces rond de noordelijke energie agenda Switch is stroef verlopen. In april 2014 is Switch aangeboden aan minister Kamp als integraal antwoord van de Energy Valley regio op het Nationale Energieakkoord en de innovatieagenda van de Topsector Energie. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van Switch ligt bij de regionale overheden, verenigd in BONN (Bestuurlijk Overleg Noorden van Nederland), met bestuurlijke kwartiermakers per Switch-thema.

Ten aanzien van de uitvoering van Switch is afgesproken dat de stichting in 2015 4 van de 5 Switch-thema's inhoudelijk zal trekken. Dit is geïntegreerd in het eigen actieplan 2015, waarmee inhoudelijk de nodige voortgang is geboekt. De uitvoering van thema 1 (Besparing & Decentrale Uitrol) lag bij de regionale overheden, die getracht hebben hiervoor een programma op te stellen. Dit bleek echter te complex vanwege de veelheid aan betrokken partijen en het gebrek aan sturingsmechanismen.

Na de provinciale verkiezing in maart 2015 hebben de 4 provincies besloten eerst een eigen provinciaal energieprogramma op te stellen, waardoor de aandacht voor een gecoördineerde noordelijke uitvoering van Switch wegviel. Recent heeft de provincie Groningen een eigen provinciaal energieprogramma gepresenteerd, waarbij de Switch-doelen als onderlegger wordt gezien voor de eigen programmering. De overige provincies zullen in de komende maanden eveneens met eigen energieprogramma's komen.

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Platform Energiebesparing & Decentrale Opwekking	versnellen en opschalen van energiebesparing en decentrale duurzame energieopwekking (in gebouwde omgeving)	projectrol decentrale opties andere SWITCH-thema's; geen koepelrol; inzet met platform / kwartiermakers te bepalen en organiseren	uitwerking platform-aanpak en bepalen van dwarsverbanden ander SWITCH-platforms en rol SEV	samenhangende aanpak met goede dwarsverbanden naar andere SWITCH-platforms	-	€ 10.000

WERKAFSPRAKEN SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

2,8 € 150.000

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Platform Gas in Transitie	inzet van gas bij verduurzaming energiesysteem; focus op biogas / groen gas (vergisting en vergassing), power to gas en small scale (bio)LNG	coördinator; met secretaris (extern) en kwartiermaker bundeling van stakeholders voor afstemming programma en projecten	strategische betrokkenheid van sleutelspelers uit triple helix en gerichte ontwikkeling van innovatieprojecten	gedragen regiofocus en organiserend vermogen voor optimalisatie randvoorwaarden en projectversnelling	0,4	€ 10.000

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Biochemische Conversie / Vergisting	meer biogas / groen gas productie met economische kansen regio-industrie (agro, afval, e.d.)	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor versnellen innovatieprojecten voor optimalisatie business case	(projectmatige) krachtenbundeling voor kostprijsreductie en afzetvergroting (keten-aanpak)	brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling voor uitbouw duurzame gas productie via biomassa-vergisting	0,6	€ 25.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Samenwerking Groen Gas Nederland	nationale koepelorganisatie voor kennisdeling en opschaling	detachering SEV-aanjager bij GGNL (0,2 fte) als regio coördinator Noord	krachtenbundeling en verankering regioprojecten en -belangen voor meer organisatorische en strategische slagkracht			
Digestaat-scheiding	kostprijsverlaging biogas-productie door digestaat-scheiding	procesbegeleider; afstemming bevoegd gezag inpassing regelgeving	procesinnovatie (bij Jansen-Wijhe) met minder logistieke kosten en hoger rendement; onderdeel Green Deal NNL voor passend Rijkskader;			
Bioraffinage Gras	raffinage en vergisting van geteelde grassen	adviseur; financiering en regio-binding (fondsen, partners, e.d.)	toepassing conversietechniek (door o.a. HarvestaGG, GU) met multi-output (eiwit, turf, BioLNG); groeikans agro (teelt) en combi bestaande biomassa;			
Biogasplant of the Future	vergisting kippenmest en flotatieslib	procesbegeleider; afstemming consortium en regio-overheid	diversifiëring feedstock door toepassing en opschaling enzymtechnologie; synergie met Groen Gas Hub Wijster			
Mimosa	Raffinage agrarische reststromen	consortiumpartner; afstemming ontwikkelingen Energy Valley regio	onderzoeksproject (met o.a. WUR, Essent) voor cascadering toepassing agrarische reststromen richting eiwitten, feed en energie			
Invoeding GOS	invoeding groen gas uit distributie- (8 bar) in hogedruknet (40 bar)	adviseur; met marktpartijen en regio-overheid maken Rijksafspraken	wegnemen capaciteitsprobleem voor uitbouw groen gas productie Groen Gas Hub Wijster, onderdeel Green Deal Noord / Green Gas			
Substraatcentrum	verzamelcentrum opwaardering laagwaardige biomassa	projecttrekker; betrekken markt en opstellen business plan	diversifiëring feedstock; mogelijk alternatief 'oude' vergisters; onderdeel Green Deal NNL voor (co)financiering			
Evergreen	vergisting laagwaardige biomassa	adviseur; uitwerken financierbaar projectplan	diversifiëring feedstock; door toepassing innovatieve conversie-technologie in bestaande vergister op Dairy Campus Leeuwarden			
TechnoCow	gefaseerde vergisting laagwaardige biomassa	adviseur; uitwerken financierbaar projectplan	diversifiëring feedstock door PM en meer afzetoepies digistaat			
Biorganics / Photanol	waardetoevoeging deelstromen vergisting	adviseur; uitwerken financierbaar projectplan	verhogen afzet/inkomsten uit meer toegevoegde producten naast biogas (i.c. Digestaat en CO2)			
Biogas to Move	zie internationale samenwerking / EU-projecten					

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - ENERGIEBESPARING & DECENTRALE OPWEKKING

- € 0

programma / actie	inhoudelijke voortgang	fte	uitgaven
Platform Energiebesparing & Decentrale Opwekking	SEV heeft een ondersteunende en aanjagende rol vervuld bij o.m. de Energy Challenges en warmtenetten (besparing), alsmede een aantal collectieve ZonPV-projecten (decentrale opwek) als onderdeel van het Smart Cities programma. De coördinerende provincies/gemeenten hebben geen samenhangend programma vormgegeven, waarmee het niet mogelijk was op gestructureerde wijze dwarsverbanden te leggen met de overige SWITCH-sporen en de SEV-rol. Het gereserveerde out-of-pocket budget hiervoor is niet benut.	-	€ 0

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

3,0 € 157.713

programma / actie	inhoudelijke verslag	fte	uitgaven
Platform Gas in Transitie	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om met de triple helix partners een roadmap op te stellen. De toegezegde secretaris is niet ingevuld door provincies/gemeenten, waardoor sprake is van extra uren-inzet dan begroot in actieplan. Out-of-pocket wel in lijn met actieplan. Besloten is geen geformaliseerd platform op te zetten, maar de afstemming via bestaande gremia en projecten te organiseren. Met het huidige opgesteld (4,7 PJ) en beschikt vermogen (4,4 PJ) wordt SWITCH -doel van 9 PJ in 2020 gehaald. Daarnaast nog 3,1 PJ in ontwikkeling.	0,7	€ 5.418

programma / actie	inhoudelijke verslag	fte	uitgaven
Biochemische Conversie / Vergisting	SEV heeft aanjaagrol vervuld bij het opzetten en uitwerken van diverse innovatieprojecten voor hogere efficiency. Kleine mono-vergisters hebben het moeilijk. Focus op verbinding met hubs en keten-innovaties om tot (meer) concurrerende business case te komen; Status SWITCH doelen: 4,4 PJ opgesteld vermogen, 3,4 PJ beschikt en 2,3 PJ in ontwikkeling; Ureninzet in lijn actieplan, hogere out-of-pocket kosten voor m.n. HarvestaGG en Mimosa	0,5	€ 48.250
project	inhoudelijke verslag	voortgang	
Alliantie Groen Gas NL	Ingevuld via detachering van Groen Gas medewerker (buiten EV4-begroting)	detachering	
Groen Gas Koers Noord	SEV heeft het Koers Noord -project 'Ontwikkeling Groen Gas Hubs Noord-Nederland' met de ontwikkelende bedrijven administratief afgerond. Eindafrekening moet nog plaatsvinden. De projectdoelen zijn grotendeels gehaald, wat leidt tot ruim 30€M aan uitgelokte investeringen.	afgerond & vervolgprojecten	
Digestaat-scheiding	Ontwatering van digestaat via Forward-osmose installatie wordt besproken bij 2 vergisters in Fryslan. Eind 2015 is een expert-meeting georganiseerd om digestaat niet als zelfstandig probleem te beschouwen maar in regionale samenhang met mest, zuiveringslib en compost.	proef & krachtenbundeling	
Bioraffinage Gras / HarvestaGG	SEV heeft coördinerende rol vervuld bij Green Deal met diverse ketenpartijen en overheden. Regio-kantoor van HarvestaGG bij SEV gehuisvest. EFRO Noord aanvraag afgewezen. Met consortium wordt gewerkt aan sluitende (project)financiering. Vertraging vanwege vergunningen/locatie.	BC/coalitie, (nog) geen finaal besluit	
Biogasplant of the Future	SEV heeft aanjaagrol vervuld voor TKI-project. DSM is uit het project gestapt. Inmiddels is met RIKA Biofuels LOI getekend en wordt de business case geactualiseerd voor go/no go beslissing.	alternatieve partner & LOI	
Mimosa	SEV is projectpartner en cofinancier voor het TKI (onderzoeks)project naar innovatieve raffinage-technieken en -ketens om de toepassingkansen voor regiobedrijven te waarborgen. TKI-project wordt begin 2016 afgerond.	follow-up kennis / kans regio	
Invoeding GOS	SEV heeft coördinerende/aanjaagrol vervuld voor Groen Gas Booster (onderdeel Groen Gas Koers Noord). Gasunie, Enexis en Attero hebben overeenkomst gesloten voor pilot in Wijster. Het project bevindt zich in de investeringsvoorbereidingsfase.	coalitie & pilot	
Substraatcentrum	SEV heeft initiatiefrol vervuld en ondernemer gevonden voor uitwerking van business case en TKI-aanvraag. Stijgende biomassaprijzen en dalende substraatprijzen zorgen voor verminderde haalbaarheid waardoor de TKI aanvraag niet is ingediend.	BC gereed, niet haalbaar	
Evergreen	SEV heeft adviesrol vervuld voor Evergreen bij de retrofit van de Dairy Campus Leeuwarden. Inmiddels is project-BV Biogas Leeuwarden opgericht en wordt er gebouwd.	realisatie installatie	
TechnoCow	SEV heeft adviesrol vervuld bij de toegekende subsidie-aanvraag voor de Uitvoeringregeling Groen Gas Noord-Holland. Verder is getracht verbinding te leggen naar een ander project om tot financial closure te komen. Dit is (nog) niet gelukt.	BC gereed, geen financial closure	
Biorganics / Photanol	SEV heeft een adviserende rol vervuld bij de business case voor groen gas productie en (circulaire) verwerking van koeienmest. Dit heeft geresulteerd in de start-up Sustenso (Alkmaar) die boeren adviseert bij de implementatie van deze innovatieve technologie.	new business start-up	
Biogas to Move	zie EU-projecten		

WERKAFSPRAKEN SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Thermochemische Conversie (Vergassing)	productie en inzet syngas als groene grondstof voor energie, chemie en mobiliteit met economische kansen maak- en procesindustrie	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor realisatie pilotprojecten en uitbouw kennisstructuur	(projectmatige) krachtenbundeling voor kennisopbouw en praktijktoepassing vergassings-technologie	brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling voor (investeringen in) syngasproductie	0,6	€ 25.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
InVesta Alkmaar	bundeling / uitbouw kennis- en (demo)projecten	kwartiermaker (0,2 fte); uitwerking BC en acquisitie projecten/partijen	versterkte kennisstructuur en dynamische bedrijfs- en kennisomgeving voor onderzoek en pilot/demo's thermochemische conversie			
MilenaOlga	vergassing houtachtige biomassa	advisering business case, ondersteuning realisatie demo	demo-installatie (4MW)			
Waste Transformers	vergassing afvalstromen voor productie warmte en elektriciteit	adviseur, ondersteuning realisatie bij Investa	diversifiëring feedstock; potentiële vestiger InVesta Alkmaar			
IGTS	elektriciteitsproductie uit syngas	adviseur, ondersteuning realisatie bij Investa	afzetpotentieel voor syngas uit biomassavergassing; potentiële vestiger InVesta Alkmaar			
Biolake Torrefactie	torrefactie agrarische reststromen als (mogelijke) feedstock vergassing	adviseur, ondersteuning ketenvorming	opwerking agrarische reststromen Wieringerwaard voor verdere toepassing in biomassaketens, met name gericht op energieproductie			
TorrGas Alkmaar	vergassing getorreficeerd hout	adviseur bij concept-ondersteuning, faciliteren WF/TKI-aanvraag	pilot / onderzoeksinstallatie (100 kW); onderdeel InVesta Alkmaar, opschaling van de techniek in demo-installatie Delfzijl			
Superkritische Vergassing	vergassing van mest	faciliteren WF-aanvraag, ondersteuning realisatie pilot	pilot / onderzoeksinstallatie (100 kW); diversifiëring feedstock; productiegas wordt gemethaniseerd en op aardgasnet ingevoerd			
BioBTX	productie van aromaten als grondstof voor (bio-)plastics	ondersteunend in realisatie concept en verdere opschaling naar demo	omzetting van biomassa tot grondstof voor de chemie			
TorrGas Delfzijl	vergassing getorreficeerd hout	faciliteren WF-aanvraag, advies realisatie demo en ketenintegratie	demo-installatie (12 MW)			

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Power to Gas	uitbouw kennispositie conversie-technologie en systeemrol power to gas (energie, chemie, mobiliteit, e.d.)	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor realisatie pilotprojecten en uitbouw kennisinfrastructuur	(projectmatige) krachtenbundeling voor kennisopbouw en praktijktoepassing power to gas	brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling voor praktijk toepassing technologie- en systeemrol power to gas	0,7	€ 25.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
Green Deal Power to Gas	Rijksafspraken voor introductie Power to Gas	initiatiefnemer; uitwerken afspraken met project-stakeholders en Rijk	versnelling van P2G productie / regioprojecten door een beter (wettelijk en financieel) kader			
P2G Wijster	verhoging Groen Gas productie door inzet van elektriciteit als grondstof	rol n.t.b. met stakeholders, beoogde deelnemer in P2G Green Deal	productie beoogd 5 mio m3 groen gas uit P2G route bij Attero, investeringsomvang 15 €M; afzet in mobiliteit bij deelnemer Audi			
P2G Delfzijl	SNG productie en injectie in net	Projectpartner; inbedding in industrie en P2G Green Deal	productie waterstof voor direct use in Delfzijls Chemiecomplex (met o.m. Stedin); eerste fase 6 mio m3 groen gas voor injectie in grid.			
P2G Differ	onderzoeksproject voor SNG uit CO2 en H2 via plasmolyse	Projectpartner mede voor afspraken P2G Green Deal	onderzoeksproject met DIFFER, Gasunie en Alliander om de werking van plasmolyse voor groen gas productie aan te tonen			
Power to Gas DEMO	zie internationale samenwerking / EU-projecten					

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Thermochemische Conversie (Vergassing)	SEV heeft m.n. een coördinerende en ondersteunende rol vervuld bij de uitbouw van de kennisinfra (proef)installaties voor thermische conversie van biomassa naar bruikbare energiedrager of grondstof voor de chemie; Hiermee loopt de regio voorop in de toepassing van deze innovatie-technologie. Ureninzet conform actieplan, out-of-pocket kosten liggen wat lager dan begroot.	0,6	€ 22.059
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
InVesta Alkmaar	SEV heeft een coördinerende rol vervuld (0,2 fte) bij consortiumvorming en uitwerking business plan InVesta, alsmede adviesrol bij subsidieaanvraag infra. Inmiddels is stichting opgericht, met SEV als partners, om uitvoering met betrokken partners vorm te geven.	BC gereed, start uitvoering	
Waste Transformers	SEV heeft koppeling gelegd met AZ om natte afval van AFAS-stadion te vergisten via mobiele installatie. Tevens is via SEV contact gelegd met InHolland om een mobiele vergister te realiseren, mede als studieobject voor studenten. Beide projecten lopen nog.	project- & kenniscontact	
MilenaOlga	SEV heeft een adviesrol vervuld bij realisatie van pilot op InVesta. Het financieringsverzoek bij Waddenfonds en PDENH is (nog) niet toegekend. Met betrokken partijen worden verdere financieringsopties verkend. SEV heeft ook lobby ondersteund om rijksbijdrage te continueren.	BC gereed, geen financial closure	
IGTS	SEV heeft aanjaagrol vervuld voor vestiging op InVesta, echter vanwege onbreken van syngas-aanbod is IGTS uitgeweken naar Chemelot.	negatief besluit	
Biolake Torrefactie	SEV heeft adviesrol voor uitbreiding van Biolake op InVesta. Kostprijs van de hal is nog knelpunt	nog geen besluit	
TorrGas Alkmaar	SEV heeft een advies / aanjaagrol vervuld bij de realisatie van een 1MW biocoal vergasserpilot in Alkmaar door Torrgas. De pilot moet in 2016 op het Energy Innovation Park als onderdeel van InVesta gebouwd worden.	pilot, first mover InVesta / EIP	
Superkritische Vergassing	SEV heeft coördinerende rol vervuld bij het Waddenfonds-project (SEV penvoerder) voor superkritische vergasser van Gensos. Dit is eerst afgewezen, maar na bezwaar alsnog toegekend. Realisatie in 2016 op Energy Innovation Park als onderdeel InVesta (investering van 1,9 M€) wordt verkend.	subsidie positief, optie InVesta/EIP	
BioBTX	SEV heeft adviesrol vervuld bij bouw van pilot op EmmTec-terrein Emmen door BioBTX en Cumapol. Vervolgstep is een demo in Delfzijl	pilot + follow-up	
TorrGas Delfzijl	SEV heeft het penvoerderschap WF-subsidie overgedragen aan Torrgas, maar is als adviseur betrokken m.n. voor connectie naar P2G en Chemie	follow-up opties	
ESKA	SEV heeft een adviesrol vervuld voor realisatie van een pilot-vergasser om uit paper-rejects gas te maken voor de eigen warmte-voorziening (vervanging van ca. 20 miljoen m3 per jaar). De bouw is inmiddels gestart, met een totaalinvestering van 14,5 M€.	bouw installatie gestart	
Dutch Torrefaction Association (DTA)	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om bedrijfs- en kennispartijen op het vlak van torrefactie te bundelen, teneinde informatie te delen en gezamenlijk op te trekken in projecten en het optimaliseren van de randvoorwaarden voor deze innovatie-technologie	markt / kenniscluster	
Proton Ventures	SEV is met Proton Ventures en HG partner in een TKI-onderzoek, als opmaat naar innovatieproject.	R&D-partner	
Clean Tech Dev. Centre	SEV heeft coördinerende rol vervuld om motortest-unit te bouwen op EnTranCe voor (vliegtuig)motoren op CNG/LNG. Opening gepland in 2016.	R&D-unit	

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Power to Gas	SEV heeft een coördinerende rol vervuld in de profilering van P2G als innovatietechnologie. Daarnaast is een adviesrol vervuld voor de ontwikkeling van pilots en kennisprojecten. Hiermee is een sterke regiopositie opgebouwd, met een actief markt/kenniscluster. Ureninzet lager en out-of-pocket kosten conform actieplan.	0,4	€ 11.544
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Green Deal Power to Gas	SEV heeft adviesrol vervuld bij het opstellen van position paper als voorloper voor de Green Deal Power to Gas, die is aangeboden aan MinEZ.	nog geen deal	
P2G Wijster	SEV is zijdelings betrokken. Project ligt redelijk stil omdat er onduidelijkheid is over (vier)dubbeltelling van groen gas in mobiliteit.	geen goed kader	
P2G Delfzijl	SEV heeft een adviesrol om P2G-technologie te integreren in de vergasser-pilot van Torrgas in Delfzijl. Een sluitende business case is nog niet verkregen, dit is onder andere afhankelijk van het verkrijgen van SDE voor de vergasser.	BC nog niet rond	
P2G Differ	SEV is projectpartner in een TKI (onderzoeks)project voor H2-productie middels plasmolyse; Onderdeel hierbij is o.m. de realisatie van een onderzoeksunit op EnTranCe voor de productie en toepassing van H2 op huishoudniveau.	deelname R&D-project	
STORE&GO	SEV is partner geworden (met o.m. RUG, HG, EDI, ECN) in een H2020-project voor onderzoek naar P2G-toepassing met partners uit Nederland, Duitsland, Zwitserland en Italië. Totale projectomvang is 28€M/4 jaar, start in 2016.	deelname R&D-project	
BioP2G	SEV is partner geworden in een PRO RAAK-project (met 3 kennis- en 7 marktpartijen) voor onderzoek naar biologische methanisering, gekoppeld aan P2G. Totale projectomvang is 1,5€M/4 jaar, start in 2016.	deelname R&D-project	
Power to Gas DEMO	zie EU-projecten	zie EU	

WERKAFSPRAKEN SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Small-Scale LNG	uitrol Small-Scale LNG als brandstof voor weg-, water- en spoortransport t.b.v. emissiereductie en kansen maakindustrie en BioLNG	organisator (via coördinator-rol GIT) en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor regio-uitrol small-scale (bio)LNG	krachtenbundeling stakeholders voor programmatische versnelling van projecten	toename regionaal transport (weg, water en spoor) op Small-Scale LNG, met economische kansen gas- en maakindustrie	0,5	€ 65.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
Nationaal LNG-platform	samenwerking nationale stake-holders (Green Deal Rijn & Wadden)	lid DB en vrz. werkgroep Bio-LNG en internationaal (0,1 fte)	verankering regiobelangen regelgeving veiligheid, waardeketen, uitrol, omgevingscommunicatie en BioLNG productie/gebruik; 25€k extra nodig.			
AG Ems	bouw LNG-veerboot Emden-Borkum-Eemshaven, alsmede infra E'haven	partner; bedrijfs- en beleidslobby milieu/energie aspecten	investeringsproject van M€ 13, met Ten-T M€ 3, deelname van GSP, N-Ports, Energy Valley en AG Ems. Boot voorzien in januari op proefvaarten.			
LNG-Doeksen	LNG-veerdienst Harlingen-Terschelling en Vlieland	partner; bedrijfs- en beleidslobby, milieu en energie aspecten	Ten-T aanvraag in voorbereiding voor 2 nieuwe veerboten, alsmede infrastructuur oplossing Harlingen; met Doeksen, Gasunie, prov Friesland			
LNG-Treinen	onderzoek naar LNG-treinen NNL	penvoerder; TKI project Groene Trein, resultaten als input voor pilot	haalbaarheidsstudie naar alternatief voor diesel of elektrisch; samen met Arriva, GDF, Gasunie			
Tankinfra & Wegtransport	in kaart brengen infrakansen en gebruikersgroepen	initiatienemer /coördinator; met 4 provincies	potentieel studie LNG om inzicht te krijgen in vraag en tankinfra (o.a. Alkmaar, Heerenveen, Leeuwarden, Veendam, Pesse, Hogeveen)			
LNG-programma STW	LNG kennisprogramma met TU/e en Hanzehogeschool (STW-funding)	initiatiefnemer / uitvoerder; overdracht naar HG	opzet fundamentele en funderende kennisprogramma voor versterking regiopositie en -projecten (WO, HBO en MBO).			
Groene Scheepsvaart	verkenning LNG voor noordelijke scheepvaart / Green Shipping Centre	adviseur; met kennisinstituten potentie in beeld brengen.	Green Shipping Centre Friesland i.o. dient ter versterking regiopositie Noordelijke scheepvaart industrie			
HarvestaGG	ontwikkeling van Bio-LNG productie via grasraffinage	adviseur coalitie; investeringsplan, lobby, communicatie en BC	ca. 50 M€ investering; ca. 10.000 tpa BioLNG; partners GU, Avebe, LTO Noord, AB Texel, gem. Vlagtwedde en Stadskanaal, PG, Veenkoloniën, EAE			
Bio-LNG Wijster	productie van Bio-LNG verbonden aan Groen Gas Hub Wijster	adviseur coalitie; via TF LNG / Nat. Platform stimuleren BioLNG afzet	in opstart; productie ca. 3.000 tpa uit stortgas afkomstig van Attero, met nieuwe technologieroutes; partners : Rolande, IvecoSchouten, GU, PD			
LIFE IP / LNG NL-D / CLINSH / Rhein&Waal	zie internationale samenwerking / EU-projecten					

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - GAS IN TRANSITIE

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Small-Scale LNG	SEV heeft coördinerende rol vervuld in de (inter)nationale positionering, alsmede ondersteuningsrol bij projecten voor kennisuitbouw en LNG-infra / toepassing. Hiermee is een sterke regiopositie opgebouwd, met een actief markt/kenniscluster en toenemende aantal marktprojecten. Gezien grote marktdynamiek ligt uren-inzet en out-of-pocket kosten wat hoger dan actieplan.	0,8	€ 70.442
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Nationaal LNG-platform	SEV heeft zitting in het Nationale LNG-platform (0,2 fte), waarmee mede-uitvoering wordt gegeven aan de Green Deal LNG Rijn & Wadden. Hiermee worden regiopartijen en -belangen verankerd in een krachtig bedrijfs-/kennisnetwerk om LNG-uitrol te bevorderen.	goede regio-positie	
AG Ems	SEV is projectpartner in TEN-T project. De veerboot is inmiddels in de vaart genomen. De SEV-rol richt zich op positionering en kennisdeling vanuit het project. Project is in afronding, waarvoor o.m. promofilm wordt gemaakt over LNG bij AG Ems (TEN-T) alsmede LNG in de Waddenzee.	investering volgens planning	
LNG-Doeksen	SEV heeft adviesrol vervuld bij voorbereiding TEN-T aanvraag voor 2 nieuwe veerboten, alsmede infra-oplossing Harlingen; met Doeksen, Gasunie, PF. Kans op deelname in TEN-T hangt in af van samenwerking met buitenlandse core-ports. Is daarmee ook onderdeel van CPT (2014/94 pakket).	project nog in voorbereiding	
LNG-Treinen	SEV was projectpartner in TKI-studie naar alternatief voor diesel of elektrisch; Met Arriva, GDF, Gasunie. Studie afgerond/afgesloten. LNG-treinen is afhankelijk van politieke besluitvorming en wil om dit op te nemen in de OV concessie.	studie afgerond	
Tankinfra & Wegtransport	SEV heeft coördinerende rol vervuld bij uitrolstudie LNG LNG-tankstations. Studie is afgerond en nu opmaat naar tweede deel. Noord-Holland is akkoord, start nieuwe programma voor NH als opmaat voor FR/GR/DR in voorbereiding.	deel 1 studie afgerond	
LNG-programma STW	SEV heeft een coördinerende rol vervuld bij de uitwerking van LNG-kennisprogramma. Dit is (nog) niet in aanmerking gekomen voor STW-middelen, maar heeft wel geresulteerd in de aanstelling van een LNG Lectoraat bij de HG.	(nog) geen STW, wel lectoraat	
Groene Scheepsvaart	SEV heeft een verkennende rol vervuld om onderzoek & onderwijs voor LNG scheepsvaart te bundelen. Diverse kenniscentra zijn op projectbasis betrokken bij LNG. De ontwikkeling van een Green Shipping Centre vergt echter meer kritische massa en tijd.	geen centrum, wel projecten	
HarvestaGG	zie themalijn biochemische conversie / vergisting	zie vergisting	
Bio-LNG Wijster	SEV heeft ondersteuningsrol vervuld bij acquisitie van Rolande om zich te vestigen. Ontwikkeling van productie verloopt gestaag. Rolande en anderen ondersteund bij positionering van BioLNG voor de SDE. Momenteel wordt hiervoor een onderzoeksvoorstel voorbereid.	productie in voorbereiding	
Portable Gascontainers	SEV heeft een adviesrol vervuld bij de ontwikkeling van lichtgewicht gasflessen, met een koppeling naar Zuidwending (compressie) en om de gasflessen op nadere manieren toe te passen (waardekens), waaronder in Blue Hamster, buitenland en in Interreg project LNG Pilots.	BC in uitwerking, connectie afzet	
LBNG / NB Gastrading	SEV heeft een adviesrol vervuld om de ontwikkelaar te verbinden aan andere ketenpartijen. Het project beoogt grootschalig biogasprojecten door meervoudige verwaardiging onafhankelijk van subsidie te maken. Een NDA maakt dat we hier nu niet meer over mogen opnemen.	connectie gelegd	
Design of LNG Networks	SEV is kennis- en netwerkpartner in het Dinalog-project 'Design of LNG Networks' voor de ontwikkeling van LNG decision tools, marktanalyses en distributieketens van LNG. In het project dat wordt getrokken door de RUG bevinden zich meerdere NN partijen uit groot en MKB.	onderzoek loopt	
LIFE IP / LNG NL-D / CLINSH / Rhein&Waal	zie internationale samenwerking / EU-projecten	zie EU	

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Platform Energiesysteem 2.0	afstemming markt, kennis en overheid voor strategische regiokoers en prioriteitsprojecten Energiesysteem 2.0	coördinator; met secretaris en kwartiermaker voorbereiden inhoudelijke afstemmingsagenda	breed afstemmingsorgaan voor (regio)betrokkenheid bij koersbepaling en prioriteitsprojecten	gedragen regiofocus en organiserend vermogen voor optimalisatie randvoorwaarden en projectversnelling	0,4	€ 5.000

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Smart Cities	creëren van proeftuinen om lerend te experimenteren; focus op gebouwde omgeving, bewoners en organiseren bedrijfsleven	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor realisatie pilotprojecten en uitbouw kennisinfrastructuur	doorontwikkeling Smart Grid technologie, overleg koploper-gemeenten en demoprojecten	versterkt kenniscluster rondom Smart Grid en living lab voor toekomstige nieuwe ontwikkelingen	0,3	€ 25.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
GroSEC	Groningen Smart Energy City		vergroting mkb betrokkenheid bij nieuwe marktkansen van decentrale energiesystemen			
Smart Grid Texel	Smart Grid pilot vakantiewoningen	adviseur projectcoalitie; betrekken netbeheerder	projectaanvraag Waddenfonds ingediend; verdere borging kennisvalorisatie NHL en TU Delft; uitbouw project wordt onderzocht			
Off Grid Test Center	Living Lab Off Grid toepassingen	adviseur projectcoalitie	projectaanvraag Waddenfonds ingediend, EFRO-aanvraag volgend jaar wordt verwacht			
Koplopersoverleg Gemeenten	kennisdeling en aanspreekpunt gemeenten	organisator; met platform opzetten programmering	vergroting kennisniveau en bundelen (markt)contacten voor decentrale energiesystemen in de gebouwde omgeving			
NEBC	New Energy Business Community	organisator	kennisdeling en betrekken van regionale mkb-netwerk bij marktkansen smart grids			

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Hybride Energienetten	lokaal optimaliseren van een energiesysteem door het gebruik van reststromen en energieconversie.	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor uitwerking business cases	(projectmatige) krachtenbundeling voor kennisopbouw en praktijktoepassing hybride Energienetten	brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling op het gebied van hybride Energienetten	0,6	€ 25.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Private netten industriegebieden	optimalisatie energievoorziening dmv. Multi-utility Smart Grid	initiator / coalitiepartner	verkenning lokale (industrie)grids; op basis studies werken aan realisatie			
Duurzame Datacentra	onderzoek EnTranCe naar koudevoorziening datacentra	consortiumvorming / uitwerking projectplan voor IAG aanvraag	verkenning naar energiebesparingsopties bij datacentra			
MeppelEnergie	2e fase Warmtevoorziening MeppelEnergie	adviseur / inbrengen (markt)contacten	1e fase MeppelEnergie loopt af, verkenning nieuwe pilot met bewonersparticipatie.			
MKBA aansluiting	"Lichte" aansluiting voor windpark	aanjager / betrekken netbeheerder en consortiumvorming	demo met netbeheerder en exploitant om te komen tot een lichtere e-aansluiting voor bijv. windpark			
Leeuwarme (excl. Geothermie)	ontwikkeling warmtenet Leeuwarden	adviseur gemeente	uitwerking business case			
Warmtenet Heerhugowaard	ontwikkeling business plan warmtenet Heerhugowaard	adviseur gemeente	consortiumvorming en ontwikkelen business case			
Warmtenet Emmen	2e fase warmtenet Emmen	adviseur gemeente	begeleiding uitvoering 1e fase, ontwikkeling business case 2e fase			
Warmtenet Oldambt	ontwikkeling business plan warmtenet Oldambt	adviseur gemeente	uitvoering business analyse			

programma / actie	inhoudelijke verslag	fte	budget
Platform Energiesysteem 2.0	SEV heeft een coördinerende rol vervuld voor de programma-opzet en stakeholders-consultatie. Integratie met SWITCH 1 is niet van de grond gekomen omdat centrale aanpak / coördinator ontbrak. Integratie met andere SWITCH-thema's is op onderdelen vormgegeven (P2G en infra). Daarnaast is een ondersteuningsrol vervuld bij diverse smart grids-pilots en warmtenetten. Voor energie-opslag zijn aantal projectverkenning uitgevoerd, die (nog) niet tot ontwikkeling zijn gekomen. Ureninzet en out-of-pocket kosten in lijn met actieplan.	0,5	€ 3.422

programma / actie	inhoudelijke verslag	fte	budget
Smart Cities	Op Texel en in Groningen (BZO) zijn met bedrijfspartners pilots vormgegeven om kennispositie uit te bouwen. Tevens ondersteuning geboden aan uitwerking BP voor een test/expertisecentrum Den Oever. Markt- en overheidsbetrokkenheid via concrete projecten georganiseerd. Ureninzet en kosten hoger door inhuur aanvullende medewerker (0,35 fte) om projecten mede vorm te geven (m.n. BZO)	0,6	€ 69.339

project	inhoudelijke verslag	voortgang
GroSEC/BZO	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om tot een project-coalitie en -voorstel te komen voor flexibiliteit op Bedrijventerrein Zuid-Oost (BZO) Groningen. Begin 2016 zal een samenwerkingsconvenant worden getekend, waarmee het project formeel van start gaat (investering 0,75 €M).	coalitie en PvA gereed
Smart Grid Texel	SEV heeft een adviesrol vervuld bij het Waddenfonds-project Solar Village Texel, voor realisatie van een duurzaam vakantiepark met decentrale opwek en -opslag. Dit was 1 eerste instantie afgewezen, maar na bezwaar als nog toegekend (investering: 0,4 €M)	innovatie-project toegekend
Off Grid Test Center	SEV heeft adviesrol vervuld bij MKB-consortium 130 Renewables en connectie naar Alliander voor testcentrum decentrale energie in Den Oever voor O&O en uithangbord. Rijks subsidie toegekend (934€K). Vervolprojecten voor EFRO en Interreg in voorbereiding.	basis staat, vervolg loopt
Koplopersoverleg Gemeenten	SEV heeft vanuit de coördinerende rol vooral contact onderhouden met de SWITCH-kwartiermakers. Een gestructureerde programmering voor bredere betrokkenheid / kennisdeling met overige gemeenten is niet van de grond gekomen.	
NEBC	Met EnTranCe en MKB EEN is een B2B-sessie georganiseerd. Structurele aanhaking blijkt lastig gezien beperkte markt voor Smart Grid producten en noodzaak tot vormen van supply chain. Ondersteuning van MKB rondom het thema Smart Grids heeft daarom vooral bilateraal plaatsgevonden.	bilateraal contact

programma / actie	inhoudelijke verslag	fte	uitgaven
Hybride Energienetten	SEV heeft een adviesrol vervuld bij diverse business cases voor (hybride) warmtenetten en innovatieve netten. Deze projecten zijn omvangrijk, met lange doorlooptijd. Tevens warmtevisie uitgewerkt voor SWITCH (provincies/gemeenten) om tot structurele aanpak te komen (i.k.v. Warmtebrief van Minster Kamp). Ureninzet in lijn met actieplan, kosten liggen lager.	0,7	€ 13.134

project	inhoudelijke verslag	voortgang
Private netten industriegebieden	SEV heeft verkennende rol vervuld naar privaat net in Agriport A7 e.o (met o.m. Alliander en ECW) voor lagere aansluitkosten windmolens en opties om lokale flexibiliteit te verwaarden (vervolg in 2016). Daarnaast is coördinerende rol vervuld bij projectcoalitie en -voorstel voor Groningen BZO (Zie GroSEC).	focus op 2 pilots
Duurzame Datacentra	SEV heeft verkenning gedaan bij datacentra, kennispartners en TSE. Door gebrek aan draagvlak is dit geen project(voorstel) geworden.	
MeppelEnergie	SEV heeft een adviesrol vervuld om, ondanks achterblijvend bouwtempo, aangesloten te blijven bij oorspronkelijke doelstellingen en subsidie-aanvraag. Daarnaast is een verkenning gedaan voor een vervolgproject waarbij gestreefd wordt naar indiening binnen de TKI in 2016 of 2017	Project verloopt voorspoedig
MKBA aansluiting	SEV heeft verkennende rol vervuld met o.m. Eneco en Alliander over opties en locatie (Wieringermeer en Groningen). De wetgevingsagenda STROOM is echter niet goedgekeurd door 1e Kamer, waardoor kader voor experimenteerruimte ontbreekt en project (voorlopig) is aangehouden.	
Energienet Assen-Zuid	SEV heeft adviesrol vervuld en quick-scan uitgevoerd. LOI getekend om 1e fase hybride warmtenet te realiseren.	LOI getekend
Leeuwarme (excl. Geothermie)	SEV heeft adviesrol vervuld en quick-scan uitgevoerd. Stakeholders-overeenkomsten en studie naar randvoorwaarden voor bronnen en/of afnemers voor fase 1 doorlopen.	QS uitgevoerd voor vervolg
Warmtenet Heerhugowaard	SEV heeft coördinerende rol vervuld bij uitwerking BC. Eneco als medeontwikkelaar aangehaakt. De ontwikkelende partijen hebben LOI getekend voor aanleg 1e fase (investering 17 M€).	LOI getekend voor aanleg
Warmtenet Emmen	SEV heeft eperkte adviesrol vervuld bij implementatie fase 1 en voorbereidingen voor fase2	project loopt
Warmtenet Oldambt	SEV heeft verkennende rol vervuld naar opties voor warmtenet, maar dit bood onvoldoende (markt)kansen	geen vervolg
Warmtenet Hoogezand	SEV heeft adviesrol vervuld bij uitwerking BC. Contract getekend door prov. Groningen, gemeente, WBG en SEV om met aanleg te starten. Eerste afnemers zijn aangesloten, totaalnet in 2018 gereed.	contract en aanleg gestart

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Grootschalige netten & Balanceringsregio	optimalisatie energiedragers om ons energiesysteem voor te bereiden op toenemende fluctuaties in vraag en aanbod (balancerende werking)	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis; lobbyist; kennisopbouw	(inter)nationaal draagvlak voor investeringen grootschalige netten in Noord-Nederland en buurlanden	borging positie Noord-Nederland als balanceringsregio in pan-Europese infra-discussie	0,2	€ 10.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
E-hub in interconnectie	Onderzoek naar opties voor grootschalige netten	initiator / opdrachtgever	studie naar de aanleg van slimme netwerken op zee (E-hub), op land en in interconnectie met buurlanden.			
T.I.E.S.	in samenwerking met platform offshore energy / zie onderdeel net-op-zee					

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Energieopslag	ontwikkelen van opslagsystemen (klein en groot) om op deze manier het energiesysteem voor te bereiden op meer onregelmatigheid	organisator en projectaanjager; bundeling van belangen en kennis om tot gerichte ontwikkeling van energieopslag	versterkte kennispositie van Noord-Nederland op gebied energieopslag	realisatie van meer flexibiliteit in energiesysteem door opslag	0,2	€ 10.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
Lokale accu-opslag	proefproject lokale opslag bij mensen thuis	aanjager; contacten leggen naar netbeheerder	demonstratie en onderzoek naar de business case van lokale energieopslag met behulp van batterijen en Accu's			
Valmeer	grootschalige energieopslag in valmeer	adviseur projectconsortium	uitwerking business case door consortium voor valmeer op de Noordzee, opties voor combinatie met werkeiland en E-hub worden onderzocht			
CAES	grootschalige energieopslag in perslucht (CAES)	adviseur projectconsortium	Vorming consortiumvorming en maken business case voor grootschalige energieopslag mbv perslucht			
Opslagsymposium	organiseren van een symposium rondom opslag en balancing (Q3)	organisator	symposium over (grootschalige) energieopslag en -balancing, i.s.m. bedrijfs- en kennispartners			

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - ENERGIESYSTEEM 2.0

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Grootschalige netten & Balancing	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om het belang en de kansen van grootschalige net-oplossingen en energieopslag te verkennen en te positioneren. Dit heeft een transnationaal karakter en connectie met Offshore Wind. Gezien de overlap is dit in gezamenlijkheid met SWITCH-spoor Wind-op-Zee en EU-projecten opgepakt (zie verslag verderop). Ureninzet en kosten onder Offshore Energy.	0,0	€ 0
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
E-hub in interconnectie	zie Wind-op-Zee / EU-projecten	nvt	
T.I.E.S.	zie Wind-op-Zee / EU-projecten	nvt	

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Energieopslag	SEV heeft een verkenningsrol vervuld om opties voor energie-opslag in beeld te brengen en positioneren. De ontwikkeling bevindt zich nog in een pre-commerciële voorfase, waardoor business cases lastig rond te krijgen zijn. Op decentraal niveau zijn wel diverse projecten voor slimme energiesystemen en vraagresponsovereenkomsten / flexibilisering verder gebracht (Zie Smart Smart Cities en Hybride Energienetten). Ureninzet en kosten in lijn met actieplan.	0,1	€ 6.397
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Lokale accu-opslag	SEV heeft een adviesrol vervuld om met Alliander, bedrijven en EnTranCe een business case uit te werken. Het bleek echter lastig om voldoende geïnteresseerde bedrijven te vinden (voorwaarde Alliander), waardoor het project niet is gestart	Weinig bedrijfsinteresse	
Valmeer	SEV betrokkenheid afgebouwd en project overgedragen aan bedrijfsconsortium. Kleinschalig concept in Markermeer is opgepakt door Teamwork Technology met Inholland. SEV heeft adviesrol vervuld (verkenning milieuaspecten/stakeholders) en project is ondergebracht bij IDEA.	marktverkenning kleine variant	
CAES	SEV heeft een adviesrol vervuld naar ontwikkelconsortium. Vanwege moeizame business case is project (voorlopig) aangehouden.	(nog) geen sluitende BC	
Opslagsymposium	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om met ECN symposium te organiseren over energie-opslag tijdens de Energy Convention. Vanwege beperkte inpassingsmogelijkheden in het programma van de Energy Convention is in overleg besloten dit niet door te laten.		

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Platform Offshore Energy	afstemming publieke en private belangen voor gecoördineerde uitbouw van Noordzee als energieproducent uit te bouwen	coördinator; met kwartiermakers voorbereiden inhoudelijke afstemmingsagenda en onderhouden contacten/lobby	strategische afstemming voor uitbouw offshore energy cluster	uitbouw positie van Noordzee als energieproducent met bijhorende bedrijvigheid en banen	0,4	€ 5.000

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Uitrol Wind op Zee	versterking regionale supply chain en infrastructuur op basis van uitrol wind op zee door Rijk	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis; creëren van netwerken. Versnellen (innovatie)-projecten.	(Projectmatige) krachtenbundeling voor kostprijsreductie en afzet-vergroting (keten-aanpak), sterke regiopositie in nationaal verband	Brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling voor uitbouw duurzame energie productie op de Noordzee	0,3	€ 17.500
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Lobby Wind op Zee	gecoördineerde lobby t.b.v. uitbouw wind op zee voor kust Energy Valley	inhoudsexpert; opstellen en uitvoeren lobbyagenda	gezamenlijk met kwartiermakers en markt bepalen van lobby o.b.v. USP's van Noord-Nederland (kostprijs, winddebiet, infra, e.d.)			
Havens-infra & acquisitie	uitbouw havenfaciliteiten en aantrekken nieuwe bedrijven	ondersteuning regio-positionering / bedrijfsacquisitie via havenagenda	partners havenagenda: GSP, Havenbedrijf Den Helder, Harlingen, NOM, NHN, NNOW, provincies NH-Gr-Frl			
NNOW	inventarisatie supply chain en stimulering MKB via NNOW	inhoudsexpert; bedrijfscontacten en mede-programmering NNOW	inventarisatie wordt uitgevoerd door TKI Wind op Zee, NNOW-partners: NOM, KvK, NHN. Provincies NH-Gr-Frl.			
Kenniscentrum Wind op Zee	zekerstellen Green Deal Noord bijdrage	liaison; afstemming Rijk en verbinding EAE	KWOZ maakt afspraken met EAE over samenwerken en/of afstemmen; trekkers: gemeente Den Helder, MCN, Energy Board, provincie NH			

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Ontwikkeling Testlocaties	creatie van testlocaties voor fundaties & offshore wind turbines	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor realisatie	kennisopbouw en praktijktoepassing offshore wind technologie.	kostenreductie door innovatie; kennisbouw door EAE, KWOZ, universiteiten, HBO	0,25	€ 10.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Testlocatie Den Helder	verkenning / haalbaarheidsstudie naar testveld in haven Den Helder	adviseur gemeente; uitwerking BC, liaison EAE, Rijk, launching customer	natte voeten testveld voor fundaties, testen en trainingen; partners: bedrijven, Gem. DH, ECN, TNO, ATO, MCN, NHN, WMC, PoDH, Imares			
Testlocatie Eemshaven	onshore testveld voor offshore wind turbines in de Eemshaven	procesbegeleider; uitwerking BC, verbinding EAE en liaison Rijk	ondersteuning ECN bij deal RWE/NUON, vergunningen, acquisitie klanten; partners: ECN, windturbinebouwers, PG, NOM, GSP, Eemsmoed, RHDHV			
Leegwater 2.0	offshore testlocaties van 10-50 MW bij ieder park uit de uitrol	support TKI WoZ ter uitwerking BC, verbinding naar provincies.	kostenreductie door innovatie door (internationale) partijen; partners: TKI WoZ, bedrijven, provincies (NH, Gr)			

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Net op Zee	uitbouw kennispositie net op zee; rationalisatie van transport van elektriciteit offshore.	organisator; bundeling belangen en kennis voor realisatie pilotprojecten en uitbouw kennisinfrastructuur (i.a.m. Energiesysteem 2.0)	(projectmatige) krachtenbundeling voor kennisopbouw en praktijktoepassing	brede regiobetrokkenheid en kennisbundeling voor praktijk toepassing technologie net op zee	0,25	€ 22.500
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Kabelcorridor	Corridor voor kabels door Waddenzee	Inhoudsexpert; maken afspraken NGO's / Tennet	sluiten convenant over 'no regret' kabelcorridor Waddenzee voor reductie milieu-impact; partners: NGO's, Tennet, Provincies (Gr-Frl)			
T.I.E.S.	Tomorrow's Integrated Energy System	initiator / opdrachtgever	studie naar technische, juridische en organisatorische haalbaarheid verbinding Cobra - Borwin Alpha - Gemini			

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke voortgang</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Platform Offshore Energy	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om met de SWITCH-kwartiermaker projectmatig de kennis- en bedrijfsstructuur te versterken en de regiopositie te versterken. Hierbij is aangehaakt bij bestaande (afstemmings)gremia en B2B-netwerken (w.o. NNOW), en is geen nieuwe (deel)platform opgezet. Door koerswijziging Kabinet is SWITCH-doel WoZ nog voor ca. 50% haalbaar. Ureninzet lager en out-of-pocket kosten conform actieplan.	0,2	€ 1.935
<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Uitrol Wind op Zee	SEV heeft adviesrol vervuld bij de lobby voor WOZ. Door Kabinetsbesluit zullen nieuwe opties op korte termijn grotendeels eerst elders worden ontwikkeld. Nadruk heeft gelegen op dataverzameling om lobby te herstarten, alsmede het betrekken van regiopartijen bij bestaande WoZ ontwikkelingen en versterking van de kennisinfra / faciliteiten. Ureninzet en out-of-pocket kosten lager dan begroot in actieplan.	0,1	€ 11.140
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Lobby Wind op Zee	In overleg met SWITCH-kwartiermaker is lobby voor boven de Wadden aangehouden tot evaluatie energieakkoord (2016). SEV heeft ondersteuningsrol vervuld voor lobby Nearshore Testpark Den Helder (training & testing), waarvoor o.m. projectteam en PvA is opgesteld.	Rijksbesluit elders op KT	
Havens-infra & acquisitie	SEV heeft Den Helder en Port of Den Helder ondersteund in het formuleren van de kansen van de haven voor Offshore Wind, LNG, Biomassateelt op zee en Getijde-energie.	PM	
NNOW	SEV is als inhoudsexpert betrokken bij o.m. organisatie Supply Chain Meetings, deelname in TKI-analyse en Interreg voorstel (afgewezen). Ledenaantal groeit gestaag.	toename leden en business	
Kenniscentrum Wind op Zee	SEV heeft ondersteunings/adviesrol vervuld voor aanhaking bij EAE en werkbezoek MinEZ om resterende Green Deal middelen te verkrijgen. Inmiddels is EZ-bijdrage aan MCN gecontinueerd voor 2 jaar. EAE doet eerst een eigen verkenning naar de kansen en ambities.	GD-bijdrage verlengd	
<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Ontwikkeling Testlocaties	SEV heeft een bemiddelende rol vervuld om nieuwe testlocatie's in de regio te realiseren. Dit is sterk verbonden aan het Rijksbeleid WoZ, alsmede grondopties van ontwikkelende bedrijven. Nadruk heeft gelegen op afstemming en onderhandeling om juiste partijen en voorwaarden bijeen te krijgen. Dit proces loopt nog en heeft nog niet tot een finaal besluit geleid. Uren-nzet lager dan begroot in actieplan, geen out-of-pocket kosten gemaakt.	0,05	€ 0
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Testlocatie Den Helder	SEV heeft coördinerende rol vervuld om met consortium de haalbaarheid voor fundatie-testpark te bepalen. Haalbaarheidsstudie staat on hold in afwachting van financiering voor het opstarten van de studie.	nog geen funding voor studie	
Testlocatie Eemshaven	SEV heeft coördinatie- / bemiddelingsrol vervuld bij business plan en samenwerkingsovereenkomst ECN, NUON en Stichting Eemswind. Tevens acquisitierol voor (potentiele) vestigers. Vanwege conflict over grondposities is nog geen finaal besluit genomen.	conflict grondpositie	
Leegwater 2.0	SEV heeft coördinatie / bemiddelingsrol om met TKI WoZ Plan Leegwater komende jaren gefaseerd uit te rollen als demo- en proeftuinlocaties. Het Rijk heeft besloten testruimte te bieden bij nieuwe kavels, wat ruimte biedt voor 2 testmolens in kavel 'Borssele'	wettelijk kader, start elders	
<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Net op Zee	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om de opties en voordelen voor transnationale net-op-zee in kaart te brengen en promoten. Hiervoor is o.m. verkennende studie uitgevoerd en een lobby pamflet opgesteld. Dit is positief ontvangen in de lobby naar o.m. de North Sea Comitee, Friends of the Super Grids en Sefcovic. Vervolg hangt af van EU-positie en samenwerking op dit punt. Ureninzet en out-of-pocket kosten lager dan begroot in actieplan.	0,1	€ 11.140
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Kabelcorridor	Als onderdeel van de nieuwe roadmap WoZ zal de verantwoordelijkheid voor aanleg van kabels offshore bij TenneT worden neergelegd. TenneT zal deze kabels zoveel mogelijk clusteren. In samenspraak met ambtelijke SWITCH-kwartiermakers is derhalve besloten dit traject stop te zetten.	net op zee als wettelijk kader	
T.I.E.S.	SEV heeft coördinatie- /adviesrol vervuld bij de uitwerking van een 1e planstudie, alsmede bij de lobby naar EU-partners en tijdens regiobezoek van Sefcovic.	positief ontvangen	

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Energie en Water	realiseren kennispositie en exportpositie op het vlak van energie en water	organisator en projectaanjager; bundeling belangen en kennis voor realisatie pilotprojecten en uitbouw kennisinfrastructuur	uitrol (demo)projecten op het vlak van energie en water	nieuwe (export) kansen, creatie van nieuwe banen	0,5	€ 20.000
<i>project</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
Biomassateelt op zee	opstellen roadmap biomassateelt op zee voor aanjagen innovaties	inhoud-expert; afstemming Rijk, provincies en verbinding EAE	bepalen uitrol-strategie voor teelt van o.a. algen en wieren op zee; partners: Energy Board, NIOZ, Provincies (NH-Frl-Gr)			
Icoonproject Afsluitdijk	indiening van D.N.A. als nationaal icoon-project	procesmanager; afstemming bedrijven, Rijk en provincies	uitwerking van de ambities DNA; partners: bedrijfsleven, provincies NH, FR, RWS, gemeenten aan weerszijden Afsluitdijk.			
TTC (Tidal Testing Centre)	verdere uitbouw TTC naar NL-MEC (marine energy centre)	business developer; afstemming Rijk en provincies	creatie van een kennis- en testfaciliteiten organisatie gericht op energie uit water; partners: Kennisinstellingen, oa ECN, NIOZ, EAE.			
Getij stroom	innovaties en business ontwikkeling van getijstroom	business developer; liaison; afstemming Rijk, provincies	business development op thuismarkt & exportbevordering; partners: Tocardo, Energy Board, kennisinstellingen.			
Blue-energy	innovaties en business ontwikkeling van blue energy	business developer; liaison; afstemming Rijk, provincies	business development op thuismarkt & export bevordering; partners: RedStack, Energy Board, kennisinstellingen o.a. Wetsus.			

EINDVERSLAG SEV ACTIEPLAN 2015 - OFFSHORE ENERGY

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Energie & Water	De kennis- en bedrijfspositie voor energie-uit-water is projectmatig verder uitgebouwd. Daarbij is verder uitwerking gegeven aan rol van Afsluitdijk als nationaal icoon (ook onderdeel troonrede), alsmede start met eerste pilotprojecten. Ureninzet is in lijn met actieplan, out-of-pocket kosten liggen hoger door inhuur vervangende projectleider DE (0,06 fte) voor Afsluitdijk vanwege vertrek vaste medewerkers medio 2015.	0,4	€ 51.544
<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Biomassateelt op Zee	SEV heeft coordinatie/expertrol vervuld bij uitwerking Roadmap Biomassateelt op Zee voor positiebepaling regiocluster Noord-Holland (voedsel, grondstoffen en energie). De Roadmap is voorgelegd aan Energy Board en prov. NH en zal in 2016 operationeel worden gemaakt.	roadmap gereed	
Icoonproject Afsluitdijk	SEV is als projectleider DE bij DNA betrokken geweest als coordinator voor planfase, alsmede financiering deelprojecten. Aantal DE-opties zijn goed verankerd (Blue Energy, Getij-stroom), maar aantal opties is moeilijker inpasbaar (ZonPV, Wind). Wel toenemende belang voor DE-kansen.	DE deels onderdeel DNA	
Getij stroom	SEV heeft mede als onderdeel van het Icooproject Afsluitdijk een ondersteuningsrol vervuld bij uitwerking BC. In de spuisluisen bij Den Oever is proefinstallatie in gebruik genomen met 3 turbines, opschaling loopt	proef gestart	
Blue-energy	SEV heeft mede als onderdeel van het Icooproject Afsluitdijk een ondersteuningsrol vervuld projectvoorstel omgevingseffecten (5,3 €M). Project is toegekend (WF-fonds / Atsma-fonds) en zal begin 2016 van start gaan.	project toegekend	
TTC (Tidal Testing Centre)	SEV heeft een ondersteunings / adviesrol vervuld bij het opstellen van een EFRO II voorstel Dutch Marine Energy Centre voor kennisbundeling 'energie uit water' (met 7 partijen). Het EFRO-project 'Energizing Deltas' is afgerond, met SEV als (communicatie-partners)	projectvoorstel uitgewerkt	

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Afstemming EU-Projecten / Positionering	versterken internationale regiopositie door gecoördineerde positionering en indiening / uitvoering EU-projecten	coördinator; kennis van EU-regelingen en EU-netwerk (m.n. rond Noordzee), lid diverse werkgroepen en klankbordgroepen	stimuleren van EU-positie en -projecten om SWITCH ambities kracht bij te zetten	versterking van de (internationale) kennispositie en benutting EU-fondsen voor regioprojecten SWITCH	0,4	€ 5.000
Uitvoering EU-projecten	versterking internationale kennispositie en netwerken via (samenwerkings)projecten	met partners rond Noordzee uitvoering projecten ENSEA, MEP-MAP en Energizing Deltas	verbreding EU-netwerken / samenwerking en verbeterde toegang tot EU-fondsen voor (vervolg)projecten	versterkte regiopositie om invloed uit te oefenen op EU-programma's, mede om nieuwe projecten door te kunnen geleiden	uit projecten	

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Begeleiding nieuwe EU-projecten	vanuit SWITCH en bestaande projecten uitwerking nieuwe EU-projecten	coördinator; met partners bepalen van passende programma-opties en uitwerken projectvoorstel	uitwerking van potentiële project-opties in voorstellen voor indiening bij EU-fondsen	additionele projectmiddelen om SWITCH-ambities kracht bij te zetten	2,1	€ 145.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Life IP	geïntegreerd project ter verhoging waterkwaliteit Waddensea	regio-coördinator; RVS leadpartner, inbreng LNG en EuW-projecten	LIFE, 1e voorstel ingediend, uitwerking o.b.v. evaluatie; omvang ca. 18 €M (7 €M) energie, 60% subsidie; partners: provincies, GSP, waddenvereniging			
LNG NL-D (vervolg LNG Rhein & Waal)	stimuleren LNG-infra binnen-scheepvaart en zwaar wegverkeer	coördinator; projectaanvraag in voorbereiding	Interreg VA, indiening juni 2015, omvang ca. 5 M€, partners: Gelderland, Nds, Nrw, ca. 20 MKB partners			
Clinsh	scheepsbouw, metingen, onderzoek LNG binnenscheepvaart	projectpartner; diverse WP, w.o. disseminatie	LIFE, voorstel ingediend, besluit in mei; omvang ca. 8 €M, diverse deelprojecten in regio			
Clean North Sea Shipping	stimulering gebruik LNG-infra rond Noordzee	partner; Noorwegen leadpartner; aanvraag in voorbereiding	Interreg VB, indiening in april 2015, 50% subsidie, planvorming LNG-infra langs Noordzeekust,			
Biogas to Move	opbouw kennisnetwerk biogas klein transport rond Noordzee	communicatie-partners; prov. Drenthe lead-partner	Interreg VB aanvraag in voorbereiding, indiening april 2015, omvang ca. 3 €M, 50% subsidie, partners: De, Be, De, Zve;			
MKB Innosub	Vouchersysteem Innovatief MKB Noordzee-regio	coördinator; wordt vanuit ENSEA ontwikkeld	aanvraag H2020 / Innosup in voorbereiding, indiening april 2015, 95% subsidie, vouchers tot 60 €K, niet-exclusief voor energie			
MKB EEN	Service-loket gebruik EU-instrumenten door MKB	partner energiedeel; met andere regionale clusterorganisatie	EEN, ingediend, budget ca. 0,4 €M; besluit/start februari 2015			
Opschaling MKB-voucher	Opschaling voucherpilot voor EV-regio en Nedersaksen	Leadpartner	Interreg VA, in voorbereiding, indiening in april 2015			
Energy Challenges in EU	EU-uitrol Energy Challenges	coördinator i.s.m. Stichting Energy Challenges	Interreg VA 2014 afgewezen, verkenning herindiening bij NEND of H2020			
Dutch German Energy Transition skills	Grensoverschrijdend HBO/MBO Kennisnetwerk	ROL SEV coördinator	workshops, projectontwikkeling, inbreng grensoverschrijdende kennis koepelproject Transition skills, Interreg A			
Smart Energy Service Framework EDR	Potentieel studie nieuwe energie producten en diensten	begeleider	verkenning / voorbereiding van demo- & implementatieproject, potentieel studie, basis voor (Interreg) project			
Joint Energy Competence Center	Samenwerkingsprogramma EWE Next Energy - EnTranCe/EAE	coördinator;	Verkenning indiening in EU-programma; maken heatmap, afstemmen inhoudelijk programma, organiseren inbreng bedrijfsleven			
follow-up ENSEA	vervolgprojecten te formuleren met ENSEA-partners	n.t.b.	diverse projectverkenning gaande o.m. op vlak van Power-to-Gas, software ontwikkeling, opleiding & training, energie-efficiency en samenwerking			

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Afstemming EU-Projecten / Positionering	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om de regio / SWITCH te positioneren in relevante EU-gremia en consultaties, zoals het Cluster Management Excellence programma, Benelux Energie Expertise Netwerk, Werkbezoek Šeščovič, North Sea Comitè, Waddensea Forum, CMPR. Ureninzet en out-of-pocket kosten in lijn met actieplan.	0,5	€ 6.624
Uitvoering EU-projecten	SEV heeft een uitvoerende rol vervuld bij ENSEA (www.ensea.biz), Energising Delta's (www.energisingdeltas.com), Transition Skills, MAP-MEP (www.mapmep.eu). Deze projecten zijn afgesloten in 2015. Daarnaast is SEV partner in het EEN North project (www.een-north.nl) die nog doorloopt in 2016. De uren-inzet en out-of-pocket kosten voor uitvoering van de EU-projecten zijn gefinancierd uit EU-programma's.	0,0	€ 35.733

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Begeleiding nieuwe EU-projecten	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om op SWITCH-thema's nieuwe projectconsortia/voorstellen vorm te geven. Met name op vlak van gas-in-transitie is positie uitgebouwd, voor energiesysteem 2.0 / offshore wind zijn voorstellen uitgewerkt waarover nog besluit moet plaatsvinden. Ureninzet en out-of-pocket kosten liggen lager dan begroot in actieplan, mede vanwege wat meer directe inzet in uitvoering extern gefinancierd EU-projecten.	1,7	€ 118.218
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Life IP	SEV is als projectpartner betrokken geweest voor de LNG-opties in een breed projectvoorstel ten behoeve van de waterkwaliteit in de Waddenzee. Project kende vele NLse en enige EU-partners onder de Lead van RVS. Het LIFE IP voorstel is in de 1e ronde afgewezen.	pre-proposal afgewezen	
LNG NL-D (vervolg LNG Rhein & Waal)	Het in 2014 afgesloten project LNG an Rhijn & Waal heeft in 2015 als basis gediend voor het opzetten van het netwerk voor de voorbereiding van een groot Interreg A project over LNG infrastructuur: LNG PILOTS die begin 2016 is ingediend (budget: 7 M€, ca 1,5 M€ voor de regio).	vervolgproject ingediend	
Clinsh	SEV heeft met partners uit Prov. ZH (LP), R'dam, Antwerpen, Stadt Gelderland, Land NRW, Hamburg, Newcastle, een demo-voorstel ingediend voor emissie-monitoring van alternatieve brandstoffen (w.o. LNG) in binnenvaart; Omvang 9M€, w.v. 1M€ voor regio. Besluit medio 2016.	demo-voorstel ingediend	
Clean North Sea Shipping	SEV heeft meegeschreven aan projectvoorstel over emissienormen in maritiem / havengerelateerd transport met partners komen uit Noorwegen (LP), Duitsland, Denemarken, NL en Engeland. Pre-proposal is in september 2016 goedgekeurd. Volledige aanvraag wordt in maart 2016 ingediend.	pre-proposal goedgekeurd	
Biogas to Move	SEV heeft een adviesrol vervuld bij dit Interreg-project, met provincie Drenthe als lead-partner. Project is niet ingediend.		
MKB Innosub	SEV heeft een coördinerende rol vervuld om een InnoSup-project voor te bereiden voor de ondersteuning van mkb bij onderzoek/innovatie. Omvang 5M€. Preproposal is afgewezen. Mogelijk herindiening in 2016.	preproposal afgewezen	
MKB EEN	SEV is partner in EEN North met CVO/Cube050 (lead), WA, BDF en HAC om ondersteuning te bieden aan MKB om zaken te doen in de EU. Het project loopt voor 6 jaar waarbij elke 2 jaar een nieuw werkprogramma wordt opgesteld. Huidige doelen dienen te worden bijgesteld.	project loopt, te hoge targets	
Opschaling MKB-voucher	SEV heeft een voorstel voor mkb-vouchers uitgewerkt, maar regio-financiering ontbreekt waardoor het project niet kon worden ingediend.		
Energy Challenges in EU	SEV heeft een coördinerende rol vervuld voor Energy Challenges in een breder H2020-project voor Energy Efficiency. Dit voorstel is afgewezen.		
Dutch German Energy Transition skills	SEV heeft een uitvoeringsrol vervuld bij de inventarisatie naar samenwerking tussen Nederlandse en Duitse kennisinfrastructuur. Project is afgerond. Als follow-up wordt in 2016 een opzet gemaakt voor diverse opleidingsgerelateerde projecten met Energy College	afgerond	
Smart Energy Service Framework EDR	SEV heeft met de EAE, Next Energy Oldenburg en OLEC een verkenning uitgevoerd naar grensoverschrijdend kennisamenwerking voor grid-optimalisatie. Op basis hiervan wordt in 2016 vervolginzet bepaald.	verkenning uitgevoerd	
Joint Energy Competence Center	SEV heeft projectplan JECC opgesteld voor een praktische aanpak om tot meer kennisamenwerking tussen EAE/EnTranCe en EWE Next Energy/Oldenburg te komen. De EAE zal aan de hand hiervan de samenwerking verder vormgeven.	studie opgeleverd	
Northern Connections	SEV een Alkmaar zijn consortiumpartner in dit Interreg Vb projectvoorstel gericht op MKB internationalisering en de ontwikkeling van innovatiecapaciteit bij clusterorganisaties. Preproposal is positief beoordeeld en het finale projectvoorstel wordt in 2016 ingediend.	preproposal goedgekeurd	
ReSPONSe	SEV heeft met ENSEA partners een Interreg-voorstel ReSPONSe ingediend voor het modelleren van energiegebruik en -opslag in de Noordzee. Omvang 4M€, w.v. ca. 1M€ voor regiopartijen (w.o. EAE en EDI). Preproposal is goedgekeurd, finale aanvraag zal in 2016 worden ingediend.	vervolgproject ingediend	
STORE-TO-GO	SEV is projectpartner in H2020-project over methanisering (2015-2018). Budget 2 M€ voor de regio Noord NL.	project gestart	

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Platform Ondersteunende SWITCH-thema's	programmatische aanpak van de ondersteunende thema's ten behoeve van de SWITCH-doelen	coördinator; met secretaris (extern) en kwartiermakers bundeling van stakeholders voor koersbepaling en aansturing	heldere en complementaire propositie voor de human capital agenda, maatschappelijk draagvlak en MKB-aanpak	brede betrokkenheid van diverse stakeholders voor een krachtige ondersteuning van de SWITCH-thema's	0,4	-

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Human Capital Agenda	ontwikkeling van een complementair scholingsprogramma's voor personeel in de energiesector	lid stuurgroep EAE en (projectmatige) ondersteuning onderwijs/kennisprojecten	een breed opleidingen-pakket bij de Energy Academy Europe, Energy College en gerelateerde kennisinstellingen	een leidende positie van Noord-Nederland in de ontwikkeling van energie-opleidingen	0,9	€ 35.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			budget
Energy Academy Europe	uitbouw energieonderzoek en -onderwijs	liaison (0,3 fte op inhuurbasis) aangestuurd door EAE	totstandkoming van een goede samenwerking van (noordelijke) kennisinstellingen op het gebied van energie			
Energy College	totstandkoming MBO-opleidingen op het gebied van energie	coördinator (inhuurbasis) & communicatieadviseur;	coördinatie van het ontwikkelingsprogramma op MBO gebied alsmede verzorging van de communicatie-activiteiten			
JECC / Transition Skills	zie internationale samenwerking / EU-projecten					

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
Maatschappelijk Draagvlak	formuleren van een gezamenlijke strategie voor maatschappelijke betrokkenheid en draagvlak bij de energietransitie	organisator; bijeenbrengen van diverse stakeholders om tot een gedragen programma-aanpak te komen en opzetten (deel)projecten	een gezamenlijke aanpak / programma voor versterking van maatschappelijk draagvlak en burgerparticipatie	gerichte inzet voor meer steun en participatie bij duurzame energieprojecten	0,5	€ 10.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
Energy Challenges	energiecompetitie op (basis)scholen	secretaris Stichting Energy Challenges (0,4 fte)	bewustwording en betrokkenheid van scholen, leerlingen en ouders bij energiebesparing, interesse voor vervolgopleidingen in energie/techniek			
Energy Valley Topclub / AZ Green Team	B2B-netwerk rond sportclubs met maatschappelijke projecten	organisatorische ondersteuning uit communicatie-inzet	eigen financiering/organisatie met support SEV; publieksgerichte projecten als duurzame mobiliteit, ZonPV, stadion, clean campagne, e.d.			
Dutch Solar Challenge	zonneboten-race voor betrokkenheid bij duurzame energie & techniek	bestuurslid Dutch Solar Challenge / Young Solar uit communicatie-inzet	gericht op kennisketen: basisonderwijs (mini-solar), middelbaar onderwijs (Young Solar) en MBO/HBO/WO (Dutch Solar Challenge)			

programma / actie	(sub)doel	rol / werkwijze	output / resultaat	outcome / effect	fte	budget
MKB-aanpak	een passend pakket voor stimulering van MKB betrokkenheid in de energiesector	coördinator; opstellen programma-aanpak met stakeholders, betrekken overige platforms en opzetten / uitvoering (deel)projecten	gerichte inzet voor meer MKB betrokkenheid en start-ups voor doorontwikkeling van energie-innovaties	versterkte positie van energie-MKB en start-up bij SWITCH-platforms	0,3	€ 10.000
project	omschrijving	rol / werkwijze	kenmerk(en)			
MKB-Vouchers	pilot voucher programma voor innovatieve MKB-projecten	uitvoering pilot; communicatie, sessies, afhandeling, e.d.	pilot om impuls te geven aan innovatieve energieontwikkelingen bij het MKB, gefinancierd uit Green Deal Noord			
MKB Innosub / MKB EEN	zie internationale samenwerking / EU-projecten					

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Platform Ondersteunende SWITCH-thema's	SEV heeft op interim-basis een coördinatierol vervuld. Geen permanente invulling geleverd door provincies/gemeente, waardoor uren-inzet lager ligt dan begroot in actieplan. Gezien pluriformiteit subthema's is zoveel mogelijk voortgebouwd op bestaande projecten en (afstemmings)gremia en geen overkoepelend programma of platform opgezet. Nadruk op de projectmatige versterking en uitvoering i.c.m. andere SWITCH-sporen.	0,2	€ 0

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Human Capital Agenda	SEV heeft een uitvoeringsrol vervuld om met kennispartners het MBO-HBO-WO onderwijs uit te bouwen. Tevens is op projectbasis onderzoek gedaan naar verdere verbindingen met de Duitse kennisinfrastructuur. In samenspraak met SWITCH kwartiermakers is besloten geen apart (deel)platform vorm te geven, maar de afstemming te laten lopen via de Stuurgroep EC en een samenvoeging van de Strategic Board met EAE.	1,2	€ 18.503

<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>
Energy Academy Europe	SEV heeft een uitvoeringsrol vervuld (0,4 fte) om met EAE en regionale kennisinstellingen nieuwe interdisciplinaire onderwijsstracks op te zetten, o.m. voor DuBo, Offshore Wind Maintenance, Green Shipping; Strategic Board SEV is tevens benoemd als adviesraad EAE om synergie te borgen.	uitbouw synergie
EnTranCe	SEV is nauw betrokken bij de ontwikkelingen op EnTranCe (o.m. onderdeel coördinatieteam). Daarnaast betrokken bij meerdere projecten die in samenwerking met o.a. EnTranCe worden uitgevoerd (PRO-RAAK, STORE&GO, Proton Ventures). Inzet uit inhoudelijke thema's	projectmatige samenwerking
Energy College	SEV heeft coördinatierol (0,8 fte) vervuld om met ROC's uitvoering te geven aan activiteitenprogramma en communicatie. Met o.m. ontwikkeling 1e basismodule Energietransitie voor alle 1e-jaars techniekstudenten 3 + 4 in NNL, uitbouw hotspots, diverse publicaties en bijeenkomsten.	uitvoering ingevuld
JECC / Transition Skills	zie EU-projecten	zie EU

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Maatschappelijk Draagvlak	SEV heeft een ondersteuningsrol vervuld bij een aantal (deel)projecten, alsmede bij publieksgerichte acties zoals rond de sportclubs, NDC / In Beeld en SummerLabb. Een structurele aanpak ontbreekt en er is geen (deel)platform opgezet. Hiervoor is het vraagstuk te complex en afhankelijk van teveel variabelen die buiten de scope en invloedsferen van SEV liggen.	0,6	€ 7.572

<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>
Energy Challenges	SEV heeft een secretarisrol (0,5 fte) vervuld voor Stichting Energy Challenges die de uitvoering van de edities Groningen, Drenthe en Fryslan aanstuurt en de editie in Noord-Holland adviseert.	uitvoering loopt
SummerLabb	SEV heeft een organiserende en (co)financierende rol vervuld om tijdens SummerLabb edities in Emmen en Den Helder energietransitie en -techniek bij een breed publiek onder de aandacht te brengen.	bereik breed publiek
Energy Valley Topclub / AZ Green Team	SEV heeft een ondersteuningsrol vervuld bij de programmering, alsmede bij het opzetten van maatschappelijke projecten om publieke bewustwording/betrokkenheid te vergroten. SEV is financieel niet betrokken bij de sponsoring en/of de projecten. Ureninzet uit communicatie.	diverse deelprojecten
Dutch Solar Challenge	SEV heeft via een bestuursrol betrouwend geweest bij zowel de DSC als de Young Solar Challenge.	in voorbereiding

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
MKB-aanpak	SEV heeft een coördinatierol vervuld bij de uitwerking van IDEA en het opbouwen van een netwerk / ondersteuningsstructuur voor het mkb om in de EU zaken te doen. Tevens is een coördinatierol vervuld om op EU-projectbasis financiële instrumenten voor het mkb beschikbaar te maken. De intiele aanvraag hiervoor is niet gehonoreerd, hier op voortbouwend lopen nog alternatieve opties. Ureninzet iets lager dan begroot in actieplan, geen out-of-pocket kosten gemaakt.	0,3	€ 16.240

<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>
MKB-Vouchers	SEV heeft een voorstel uitgewerkt, maar was niet inpasbaar in GD. Tevens verkenning uitgevoerd naar opties voor bundeling regiofondsen met EIB voor versterking MKB-instrumentarium, maar dit bleek niet inpasbaar / haalbaar voor provincies	
IDEA	SEV heeft coördinatierol vervuld voor BPN Incubator Duurzame Energie Alkmaar (IDEA). Aan de hand hiervan zal apart uitvoeringsorganisatie worden vormgegeven met betrokkenheid van SEV.	PvA gereed, start uitvoering
MKB Innosub / MKB EEN	zie EU-projecten	zie EU

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Communicatie / Positionering	gecoördineerde communicatie met de SWITCH-platforms voor gerichte inzet SEV communicatiemix	organisator / uitvoerder; SEV organiseert structureel overleg met platform coördinatoren voor bepalen communicatielijnen en actuele content	effectieve inzet van SEV communicatiemix t.b.v. actuele ontwikkelingen en positionering	eenduidige (beleids)positionering en vergroten (markt)betrokkenheid	3,0	€ 165.000
<i>onderdeel</i>	<i>omschrijving</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output</i>	<i>kenmerk(en)</i>		
Online Communicatie	interactieve / open online informatievoorziening over projecten, events en actualiteiten	uitvoerder; webmaster website en twitter; beheer LinkedIn en opzetten Facebook / EVP online community	actuele online communicatie; >25 e-newsletters; >3.000 Twitter volgers, Facebook / EVP online operationeel	toegankelijke informatievoorziening met interactie om regiopositie en betrokkenheid te vergroten		
Free Publicity	zichtbaarheid van concrete energieontwikkelingen / projecten bij breed publiek	coördinator / uitvoerder; media-contact (o.a. NDC) en verzorgen persberichten/acties met partners	verzending 15 persberichten; uitbouw NDC-alliantie; publicatie >4 pagina's 'In Beeld' in LC en DvHN.	ondersteuning regioprofiel voor vergroten aantrekkingskracht nieuwe projecten / ontwikkelingen		
Resource & Overige Drukwerk	informerende triple helix achterban over resultaten / best practices, alsmede uitleg over programmameetjes	coördinator / uitvoerder; SEV voert redactie over Resource en zal themabrochures opstellen i.s.m. platforms.	uitgave van 4 edities Resource, programmabrochure SWITCH en 4-5 themabrochures	versterking regioprofiel door transparante communicatie over programmameetjes/focus en projecten		
Community Building	uitbouw (formele) bedrijfs- en kennisnetwerk voor info-uitwisseling en bevorderen (project)allianties	uitvoerder; gericht EVP-pakket en acquisitie, (online) info en netwerk-events (i.s.m. SWITCH-platforms)	groei van EVP (>100 leden); 4 EVP-sessies (>25 bezoekers) en (>100) actieve mailings	zichtbaar bedrijfs- en kennisnetwerk die direct kan worden geïnformeerd en betrokken		
Events / Beurzen & Congressen	betrekken / informeren brede bedrijfs- en kennisnetwerken bij programma en (markt)kansen	o.b.v. events-kalender (mede-)organisator kennis-sessies en beursdeelname regiocluster; opstellen presentatie-templates lezingen	(voorlopig) >12 eigen kennis-events en coördinatie >3 regiodelegaties externe beurzen/events (zie hieronder)	actieve kennisdisseminatie en community building voor brede (markt)betrokkenheid		
<i>event</i>	<i>wanneer / waar</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>kenmerk(en)</i>			
NJR15	8 januari - Euroborg Groningen	hoofd-organisator	jaarlijks netwerkevent voor SEV-relaties (>500), presentatie nieuwsfeiten			
SummerLabb	14-17 januari - Groningen	partner deelname regiobedrijven	publieks-events tijdens Eurosonic voor jeugd, energie & techniek.			
Hannover Messe	13-17 april - Hannover	coördinator namens regiobedrijven	regioprogramma/delegatie met TKI Gas (financiering uit deelnemers)			
SWITCH jaarcongres	april - n.t.b.	medeorganisator met regiegroep	jaarcongres om voortgang en resultaten SWITCH te delen			
Hafengeburtstag Hamburg	8-10 mei - Hamburg	coördinator energie-deel	Gem. Groningen is partnerstad 2015, SEV organiseert energie-deel			
Grenzeloos 2015	voorjaar - Groningen	organisatie energie-deel	jaarlijks SNN-congres voor EU-opties MKB			
SWITCH deelsessies	gedurende 2015 - n.t.b.	organisator met platforms	verbreding (markt)betrokkenheid bij per SWITCH-platforms			
Interreg B conference	16-17 juni - Assen	deelnemer projectgroep	jaarcongres over subsidie-opties met study visits afsluitdijk en eemshaven			
EUSEW	eind juni - Brussel	organisatie deel-events	presentatie regio-projecten tijdens jaarlijkse EU sustainable energy week			
Energizing Delta's	medio 2015 - n.t.b.	organisatie met projectpartners	afsluiting en terugkoppeling resultaten Energizing Delta's project			
B2B EnTranCe	medio 2015 - Groningen	organisator B2B-deel	organisatie van B2B-event tijdens publieksoening EnTranCe			
Slotcongres ENSEA	najaar 2015 - Edinburgh	organisatie met ENSEA-partners	afsluiting en terugkoppeling resultaten ENSEA-project			
Energy Convention	november - n.t.b.	organisator deelsessie	Organisatie deelsessie (n.t.b.) tijdens jaarlijkse Energy Convention van EAE			

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>			<i>fte</i>	<i>budget</i>
Communicatie / Positionering	SEV heeft SWITCH geïntegreerd in eigen communicatie (w.o. website, drukwerk, lezingen/bijeenkomsten). Het is echter slechts beperkt gelukt SWITCH centraal te positioneren. Dit vergt bredere verankering in de (regio)ambities en communicatie van alle betrokken partijen/instaties. Gezien de opstart en onduidelijkheden is het lastig gebleken dit georganiseerd te krijgen. Uren-inzet en out-of-pocket kosten liggen lager dan begroot in in actieplan.			2,8	€ 142.305
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>			<i>voortgang</i>	
Online Communicatie	De SWITCH-informatie is geïntegreerd in de EV-website. Daarnaast zijn >400 nieuwsberichten geplaatst, >20 e-newsletters gepubliceerd en is het aantal volgers op Twitter uitgebouwd naar 2.500. Een online platform is ontwikkeld voor meer interactief kennis/informatie uitwisseling. De activatie hiervan vergt echter meer tijd en inzet.			actuele online communicatie	
Free Publicity	Om de regiokansen te benadrukken heeft SEV een coördinatierol vervuld bij 16 persberichten, alsmede de publicatie van 5 infographics in NDC / In Beeld (Algen, Energy College, BioLNG, Warmtenetten, Groen Gas). Meerkosten vanwege ANP-account voor verzenden en monitoren mediaberichten			promotie regiokansen/projecten	
Resource & Overige Drukwerk	Onder redactie van SEV zijn 4 edities van de Resource gepubliceerd, met o.m. specials over MKB-innovaties, warmtenetten, energie-uit-water en vrouwen in de energiesector. Daarnaast is i.s.m. RuG / PWC een infobrochure over fiscale energie-regelingen uitgebracht, alsmede een speciale regiobrochure voor het bezoek van Sefcovic i.s.m. de provincies/gemeenten, met infobladen over SWITCH-tehma's.			uitgave Resource & brochures	
Community Building	Ondanks een nieuw acquisitie-leaflet en (voordeel)pakket (w.o. 2 speciale events, online platform, PM infomails) is het leden aantal van het EVP niet uitgebouwd. Het blijkt lastig meer (betalende) leden te binden. Dit wordt mede onderzocht in een klant-tevredenheidsonderzoek, die begin 2016 gereed zijn. De B2B-samenwerking rond EV Topclub, AZ GreenTeam en NNOW is, met ondersteuning vanuit SEV wel uitgebouwd.			stagnatie van ledengroei	
Events / Beurzen & Congressen	SEV heeft coördinatierol vervuld bij 4 regiostands (SER-congres Energieakkoord, Hannover Messe, Hamburg en SummerLab), alsmede als (co-) host bij >25 kennis-events (met > 2.500 deelnemers) om bedrijven te informeren / betrekken. De regiokansen van SWITCH hebben hierbij centraal gestaan. De meest prominente events zijn hieronder weergegeven.			organsatie kennis-events	
<i>event</i>	<i>wanneer / waar</i>	<i>omschrijving</i>	<i>SWITCH</i>	<i>bereik</i>	
NJR15	8 januari - Groningen	host van jaarlijks netwerk-event voor directe achterban uit bedrijfsleven, kennis en overheid	1 t/m 5	450	
Energising Delta's	20 februari - Wieringerwerf	co-host van slotcongres waarin uitkomsten / bevindingen EFRO West project zijn gepresenteert	4	PM	
LNG NL-Duitsland	20 maart - Hamburg	host van kennissessie en matchmaking NL-Duitse LNG-bedrijven tijdens Koningsbezoek	2	100	
Innovatiedag TKI Gas	1 april - Groningen	co-host van B2B-meeting en matchmaking i.s.m. TKI gas	2	45	
Hafengeburtstag Hamburg	7 mei - Hamburg	host van LNG- en Power2Gas sessie tijdens relatie-event Stad Groningen	2	120	
IDEA-congres	19 mei - Alkmaar	co-host van PM	3 & 5	PM	
Bezoek Šefčovič	29 mei - NNL / Nedersaksen	co-host van excursie-programma en EU-debat tijdens bezoek EU-commissaris Šefčovič	5	PM	
LNG met Haring	9 juni - Groningen	co-host van kennissessies en business-markt i.s.m. Nationaal LNG Platform	2	200	
Interreg B conference	18 juni - Afsluitdijk / Eemshaven	host van study visits aan de Afsluitdijk en Eemshaven als onderdeel van Annual Interreg B Conference	2 & 4	55	
Transfuture Festival	18 juni - Groningen	co-host van EU-debat als onderdeel van B2B- en publieksdag op EnTranCe	5	200	
Slotcongres ENSEA	1/2 september - Edingburgh	co-host van slotcongres waarin uitkomsten / bevindingen KP7-project zijn gepresenteert	5	PM	
Nationaal Energiecongres	9 september - Utrecht	co-host van nationaal vakcongres i.s.m. branche-organisaties VVM en FedEc	1 & 3	150	
Groen Gas BBQ	15 september - Assen	co-host van B2B Groen Gas BBQ en voorafgaand Testdag duurzame mobiliteit op TT-circuit	2	700	
CEO-diner Offshore Wind	3 november - Utrecht	co-host van jaarlijkse CEO-diner i.s.m. TKI Wind-op-Zee	4	PM	
Werkcongres Topsector	5 november - Utrecht	host van regioessies Afsluitdijk, Green Planet en Smart Match BZO tijdens congres Topsector Energie	2, 3 & 4	75	
Energy Convention	24 november - Groningen	co-host van jaarlijkse conferentie Energy Academy Europe	1 t/m 5	250	

<i>programma / actie</i>	<i>(sub)doel</i>	<i>rol / werkwijze</i>	<i>output / resultaat</i>	<i>outcome / effect</i>	<i>fte</i>	<i>budget</i>
Directie	aansturing SEV voor gerichte inzet t.b.v. het regionale energiecluster en uitvoering van de SWITCH-taken	vaststellen meetbare werkafspraken stakeholders, voor interne sturing en periodieke terugkoppeling	duidelijk werkkader voor afrekenbare inzet en meetbare resultaten	zichtbare toegevoegde waarde en complementair inzet om met partners uitvoering te geven aan SWITCH	1,0	€ 50.000
onderdeel	omschrijving	rol / werkwijze	output	kenmerk(en)		
Rapportages & Evaluatie	meetbare inzet en resultaten t.b.v. transparante en afrekenbare (subsidie)afspraken met stakeholders	koppeling actieplan / addendum aan administratiesysteem voor interne sturing en tussen- (2 per jaar) en eindrapportage;	gespecificeerde en meetbare werkafspraken voor transparante werkwijze	afrekenbare inzet en verwachtingsmanagement richting stakeholders		
Energy Valley Monitor	inzichtelijk maken (cijfermatige) economische en energetische ontwikkeling in Energy Valley regio, met specificatie SWITCH-doelen	mede-opdrachtgever, samen met BONN, voor opstellen monitor met specificatie naar SWITCH-thema's	overzicht Facts & Figures ontwikkeling energieregio als naslagwerk, voor publicaties en resultaatmeting	onderbouwing voor strategische sturing en keuzes voor SEV-inzet en SWITCH-doelen,		
Planning & Controle Cyclus	gerichte uitvoering actieplan, met bewaking werkafspraken over inzet van mankracht en financiën	continue (interne) monitoring van werkinzet / financiën, alsmede (periodiek) management-overleg voor (bij)sturing en HRM	gerichte sturing op afrekenbare inzet van mankracht en financiën, om gewenste resultaten te behalen	transparante werkwijze om resultaatgericht uitvoering te geven aan (subsidie)afspraken		
Governance / Afstemming Stakeholders	terugkoppeling voortgang en afstemming SEV-beleid naar RvT, Strategic Board, BONN en WENN, alsmede overige financiers	organisator RvT en Strategic Board; deelnemer BONN en WENN; aanspreekpunt bilaterale contacten	periodieke afstemming met RvT en Strategic Board (4 x per jaar), alsmede WENN en BONN (PM x per jaar)	inzicht in werkwijze en voortgang SEV bij key stakeholders, met afstemming strategische keuzes en koers		
Bedrijfsvoering					fte	budget
Administratie	de administratie van het project EV4 en andere (EU-)projecten wordt in eigen beheer uitgevoerd				1,3	€ 20.000
Secretariaat	SEV wordt organisatorisch ondersteund door een team van 3 secretaresses die ondersteund zijn aan de werkgroepen				2,7	
Reis/Verblijf & Onkosten	budget voor reis- en verblijfkosten, alsmede onkosten (lunches, telefonie, ICT, e.d.)				nvt	€ 275.000
Huisvesting	huur- en servicekosten Hampshire Business Plaza Groningen, alsmede werkplek in Leeuwarden (bij GGNL) en Brussel				nvt	€ 140.000

<i>programma / actie</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Directie	De interne sturing en directe governance is conform werkafspraken ingevuld. De out-of-pocket kosten zijn in lijn met actieplan. De afstemming met provincies/gemeenten is door verschuivingen en herpositionering van BONNN/WENN deels versnipperd geraakt. De bilaterale afstemming met diverse partners en de reorganisatie heeft nodige extra uren-inzet gevegd.	1,7	€ 51.650
<i>project</i>	<i>inhoudelijke verslag</i>	<i>voortgang</i>	
Rapportages & Evaluatie	Op basis van addendum zijn tussentijdse rapportages opgesteld, alsmede deze eindrapportage. De voortgang en programma-inzet per SWITCH-thema is uitgewerkt in diverse notities, work-break-down structures en projectfiches voor WENN/BONNN. Om de complementariteit en samenhang te waarborgen is een vast overleg met andere clusterorganisaties (WA, HANN) en NOM ingesteld.	periodiek rapportages en overleg	
Energy Valley Monitor	BONNN is niet als mede-opdrachtgever opgetreden, waardoor niet alle SWITCH-gegevens geanalyseerd en geupdate konden worden. SEV heeft wel een deelopdracht verstrekt voor update van de economische gegevens, hetgeen begin 2016 gereed is. Daarnaast is een portfolio-analyse gestart naar de (project)resultaten en klantwaardering in 2012-2015. Dit is ook begin 2016 gereed, mede voor eindafrekening EV4.	geen overall SWITCH-monitor, wel EV4-analyse	
Planning & Controle Cyclus	De financiën en uren zijn conform addendum geadmistreerd voor periodieke (interne) monitoring en (bij)sturing. HRM-cyclus is verder aangescherpt. Vanaf 2e helft 2015 is reorganisatie voor de nieuwe periode uitgewerkt, afstemmend met partners en doorgevoerd. Dit heeft nodige extra tijdsinzet gevegd.	sturing inzet, reorganisatie doorgevoerd	
Governance / Afstemming Stakeholders	De voortgang is periodiek besproken met SB en RvT. De SB tevens adviesraad voor EAE. Afstemming WENN/BONNN is versnipperd geraakt en meer via ambtelijk SWITCH kwartiermakers verlopen. Besloten is 2-jaarlijks gezamenlijk overleg tussen BONNN en SB in te stellen om synergie te borgen. De afstemming met diverse private partners (0,15 fte) en de Energy Board (0,3 fte) de nodige tijdsinzet gevegd.	synergie governance uitgebouwd	
<i>Bedrijfsvoering</i>		<i>fte</i>	<i>uitgaven</i>
Administratie	in lijn met actieplan / addendum, meerkosten door eindafrekening EV4	1,0	€ 48.694
Secretariaat	in lijn met actieplan / addendum	2,5	-
Reis/Verblijf & Onkosten	in lijn met actieplan / addendum		€ 289.106
Huisvesting	in lijn met actieplan / addendum		€ 140.188

mz

Afdeling Economische Zaken

Bezoekadres
Gedempte Zuiderdiep 98

Postadres
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Energy Valley
Owen Huisman
Postbus 11073
9700 CB GRONINGEN

- i. 824.2
GEM/ 836(1)

Datum	12-08-2016	Bijlage(n)	-	Kenmerk	5871235
Informatie	5.1.2e	Tel. (050)	367 5.1.2e	Fax (050)	367 83 99
Onderwerp	Vaststelling subsidie Smart Grids BZO				

Geachte heer Huisman,

Op 9 april 2015 hebben wij u per brief een subsidiebijdrage toegekend voor het project Smart Grids Bedrijventerrein Zuid-Oost -projectnummer 630.646- ter hoogte van € 50.000,-.

Op 20 april 2016 heb ik van u de eindrapportage en het verzoek tot vaststelling van het project ontvangen.

Op basis van uw brief laat ik u bij deze weten dat u heeft voldaan aan onze voorwaarden en dat onze subsidiebijdrage van € 50.000,- hierbij is vastgesteld. Het bedrag is reeds per voorschot aan u overgemaakt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,
namens hen, concerndirecteur Groningen,
namens deze,

[Redacted signature block]

5.1.2e

5.1.2e Diderik Koolman,
hoofd Economische Zaken